

**ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ, УПРАВЛІННЯ,
ПРАВА ТА ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
КАФЕДРА ПІДПРИЄМНИЦТВА І ПРАВА**

Освітньо-професійна програма Підприємництво
Ступінь вищої освіти Магістр
Спеціальність 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

ДОПУСКАЄТЬСЯ ДО ЗАХИСТУ

Завідувач кафедри

д.е.н., професор Ханлар МАХМУДОВ

18 грудня 2023 року

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему: «Ефективність підприємницької діяльності»

виконав здобувач вищої освіти денної форми навчання

Передера Дмитро Костянтинович

Керівник кваліфікаційної роботи,
к. е. н., доцент

Ілона ЯСНОЛОБ

Полтава – 2023 року

ВСТУП

Актуальність теми. Галузь електромонтажу – це одна із важливих складових житлового і промислового будівництва. Електромонтаж відносять до числа важливих галузей, а його продукт формулює рівень розвитку народного господарства країни. Сферою електромонтажних робіт забезпечується розвиток інфраструктури населених пунктів, споруд, житлових будинків, зв'язується промисловість із електро-генеруючими компаніями. Саме електромонтаж – це необхідна складова любого виробництва. Наразі електромонтажні роботи – це одна із найбільш затребуваних послуг. Вони є вагомими, адже населення користується електрикою регулярно. У результаті цього, значна кількість населення звертається до фахівців в цій сфері. Під час ремонту, будівництва житлових будинків й інших приміщень послуги майстрів, що працюють із проводкою і знаються на відповідному інструменті, завжди є актуальними. Чинниками розвитку електромонтажних послуг України є виникнення нової електротехніки, будівництво багатоповерхових будинків та зростання урбанізації міст. У умовах глобальної економічної кризи, розповсюдження пандемії Ковід-19 та війни в Україні актуальною стає проблема підвищення ефективності діяльності бізнес-організації. Зростання економічної ефективності є одним із пріоритетних завдань кожного підприємця.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. При дослідженні Ефективність підприємницької діяльності, зокрема, ефективності електромонтажних робіт і їх ринку було проаналізовано праці наступних авторів: Беліченко А., Хваль Ю. О., Маренчук А., Морщенок Т. С., Польчик П. І., Ткаченко Л. А., Кашуба О., Ярославський А. О. та ін. Але, зважаючи на значні доробки в даній сфері, є потреба нового пошуку результативних шляхів підвищення ефективності діяльності в сфері електромонтажного бізнесу.

Зв'язок роботи з науковими темами. Кваліфікаційна робота виконана відповідно до плану науково-дослідних робіт кафедри підприємництва і права

Полтавського державного аграрного університету на 2022-2026 рр. за темою: «Розвиток підприємництва: управлінські, економічні, інноваційні та інвестиційні аспекти» (Державний реєстраційний номер: 0121U114522 від 21.12.2021 р.). Окремі положення й висновки кваліфікаційної роботи включають наукову і практичну цінність.

Мета та завдання дослідження. Метою дослідження є обґрунтування шляхів підвищення ефективності ведення бізнесу в сфері електромонтажних робіт.

Для досягнення цієї мети поставлено наступні наукові завдання:

- проаналізувати теоретичні аспекти ефективності підприємницької діяльності;
- здійснити оцінку ефективності підприємницької діяльності у сфері електромонтажних робіт;
- проаналізувати шляхи підвищення ефективності ведення бізнесу в сфері електромонтажних робіт.

Об'єктом дослідження процес підвищення ефективності бізнесу в сфері електромонтажних робіт.

Предметом дослідження є теоретичні, методичні та практичні аспекти ефективності бізнесу у сфері електромонтажних робіт.

Методи дослідження. Для вирішення поставлених завдань у роботі використовувались різні методи, зокрема, теоретичного узагальнення та порівняння (аналіз та синтез, індукція й дедукція) – для дослідження теоретичних і організаційних аспектів проблеми. Методи зведення, збирання та групування, узагальнення і економіко-статистичні методи – для вивчення і відображення тенденцій на ринку. Застосовували комп'ютерні програми для обробки і аналізу інформації.

Інформаційна база. Інформаційною базою кваліфікаційної роботи слугували публікації і монографічні видання вчених, закони і нормативно-правові акти України, наявні аналітичні й статистичні матеріали наукових статей із питань ефективності ведення бізнесу в сфері електромонтажних

робіт, нормативно-правові документи і результати особистих спостережень і досліджень автора.

Наукова новизна одержаних результатів. Певні положення та висновки кваліфікаційної роботи містять наукову і практичну цінність. Зокрема:

набуло подальшого розвитку:

із метою розширення та диверсифікації бізнесу в сфері електромонтажного пропонуємо закрити ФОП та зареєструвати організаційно-правову форму ТОВ (юридична особа). Маючи статус юридичної особи він матиме партнерів та зможе отримати значно більше замовлень від великих компаній, які є платниками ПДВ.

Практичне значення одержаних результатів полягає у можливості реалізації ефективного ведення бізнесу в сфері електромонтажних робіт. Основні положення кваліфікаційної роботи впровадженні у практику діяльності ФОП м. Полтава.

Апробація результатів. Основні результати дослідження за темою роботи оприлюдненні у формі доповідей за результатами матеріалів студентської наукової конференції Полтавського державного аграрного університету (15-16 травня 2023 р.) на тему: «Особливості ведення бізнесу в охоронній сфері», другої Міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні проблеми розвитку освіти і науки в умовах світових тенденцій та національної практики» (21 листопада 2023 р.) на тему: «Теоретична сутність поняття «економічна ефективність». Вийшла стаття у фаховому виданні України «Агросвіт» на тему: «Мотиваційний механізм розвитку суб'єктів підприємницької діяльності» (додаток А).

Структура та обсяг кваліфікаційної роботи. Кваліфікаційна робота складається із вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел, додатків. Основний зміст викладено на 59 сторінках друкованого тексту, робота містить 20 таблиць, 2 рисунків, 4 додатки та списку використаних джерел (69 найменувань).

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ЕФЕКТИВНОСТІ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

1.1. Сутність та основні ключові показники ефективності для бізнесу

У умовах глобальної економічної кризи, розповсюдження пандемії Ковід-19 та війни в Україні актуальною стає проблема підвищення ефективності діяльності бізнес-організації. Зростання економічної ефективності є одним із пріоритетних завдань кожного підприємства. Для вирішення цього завдання недостатньо визначити цільові показники, які разом свідчать про те, що цієї мети досягнуто. Необхідно розробити механізм зростання ефективності, який полягає у визначенні сукупності послідовних управлінських рішень, що дозволяють досягти запланованих показників у певний період через використання ресурсного потенціалу підприємства. Такий підхід до управління ефективністю передбачає вирішення ключових питань, найважливішими є наступні: визначення сучасної концепції управління ефективністю, визначення критеріїв ефективності, визначення факторів зростання ефективності [55].

Успішне управління бізнесом вимагає систематичного вимірювання його ефективності. Один із найефективніших інструментів є використання ключових показників результативності (KPI).

KPI дозволяє бізнесу виявляти потенційні проблеми, відстежувати свій прогрес в досягненні стратегічних цілей і приймати обґрунтовані рішення. Виділимо основні, широкі поняття KPI:

1. Виручка (Revenue). Виручка – це один із найважливіших KPI для бізнесів. Вона відображує загальний обсяг грошових коштів, що отримані від продажу товарів або послуг. Відстеження змін в виручці допоможе зрозуміти заходи, які приводять до зростання чи зниження прибутку.

2. Валовий прибуток (Gross Profit). Валовий прибуток – це різниця між виручкою і витратами на виробництво чи надання послуг. Даний показник вказує на те, як ефективно використовуються ресурси компанії. Коли валовий прибуток зростає, це буде свідчити про зниження витрат чи підвищення цін на товари. Валовий прибуток – важливий показник KPI, що відображає прибутковість бізнесу.

3. Чистий прибуток (Net Profit). Чистий прибуток показує загальний дохід бізнесу після вирахування всіх витрат, включаючи оподаткування і витрати на управління. Даний показник є важливим для визначення рентабельності бізнесу. Чистий прибуток дає можливість підприємцю оцінити, наскільки успішно він управляє власними фінансами і бізнес-процесами [33].

4. Витрати на приваблення клієнтів (Customer Acquisition Cost). Даний показник вимірює загальні витрати, що були понесені для приваблення нових клієнтів. Витрати на маркетинг, продажі, рекламу та інші активності, що пов'язані із привертанням клієнтів, враховуються в вартості приваблення клієнта. Чим нижче даний показник, тим більше ефективним є стратегія приваблення клієнтів підприємця.

5. Відсоток повторних покупок (Customer Retention Rate). Даний показник вимірює частку клієнтів, що повторно приходять до підприємця для покупки товарів чи послуг. Відсоток повторних покупок є вагомим KPI, так як він вказує на задоволеність клієнтів й їх лояльність до бренду підприємця. Високий відсоток повторних покупок свідчить про якісні товари чи послуги і ефективну клієнтську підтримку [33].

Але не варто забувати, що для ефективного ведення справи варто враховувати і налаштовувати всі процеси: закупівлі і роботу із постачальниками, транспортну і складську логістику, виробництво і культуру виробництва. Використання головних ключових показників ефективності (KPI) дасть можливість бізнесу відстежувати власні досягнення та приймати обґрунтовані рішення, рухаючись і розвиваючись планомірно й безперервно.

Сучасний ринок активно розвивається у різних сферах. Щорічно збільшується чисельність наданих товарів й послуг, компаній що їх надають. Це формує більше конкуренцію. Щоб утриматися на плаву у таких умовах, потрібно слідувати трендам та використовувати інноваційні ресурси. Важливе значення мають і організація бізнес процесів, й управління ними. Усе частіше підприємці застосовують автоматизацію. Вона реалізується з допомогою спеціального софту. Зокрема, можна назвати продукти Business Automation Software [12].

Щоб бізнес був успішним, потрібно подбати про декілька аспектів:

- оптимізації грошових потоків;
- грамотний кваліфікований персонал;
- виборі ефективних інструментів.

Наразі існує безліч програм, які спрощують бізнес-діяльність, але без кваліфікованого персоналу є недоступними. Крім цього, люди відповідають за пошук партнерів, створення нових продуктів, встановлення контактів із клієнтами, ведення бухгалтерії й масу інших процесів. Отже, щоб бізнес був успішним, доцільно підібрати хороших фахівців. Дуже важливо забезпечити їм належні умови праці.

Людські ресурси. Допомогти персоналу справлятися із поставленими завданнями й покликаний софт. Його потрібно задіяти для рутинних операцій. Системи управління типу Business Automation Software сприяє:

- скороченню ручної праці;
- створенню баз даних й зручних схем зберігання інформації;
- зниження кількості помилок;
- реалізації маркетингових кампаній;
- розподілу й контролю бізнес-процесів.

Автоматизовані програми дають у руки персоналу ефективні методи управління підприємством, вивільняють дорогоцінний час для творчих робіт, відкривають масу можливостей [19].

Оптимізація грошових потоків. Для становлення й розвитку гроші

необхідні постійно. Вагома їх кількість йде на оплату праці персоналу. Можна найняти значну кількість співробітників чи обмежитися мінімальною кількістю робочих рук і впровадити автоматизацію. Другий метод і забезпечує якраз оптимізацію грошових потоків. Він дає можливість збільшити доходи, підвищити результативність бізнесу, забезпечити можливість встановлення більше високих заробітних плат при нормованих навантаженнях.

Автоматизовані системи надають доступ до численних інструментів аналізу, окрім усього іншого. Цей також сприяє оптимізації витрат. Аналітика допомагає також:

визначати популярні товари і мінімізувати закупівлі позицій, що не користуються попитом;

управляти товарно-матеріальними запасами;

своєчасно позбавлятися від неліквідів;

відстежувати результати за будь-які звітні періоди;

планувати ефективні акції.

Інструменти щодо аналітики закладено практично у кожне рішення для автоматизації сучасного бізнесу. Це робить їх застосування простим, зручним, позбавляючи від необхідності пошуків сторонніх фахівців. Грамотний аналіз діяльності сприяє збільшенню прибутку, знижує витрати [12].

Популярні рішення для автоматизації бізнесу. Є кілька способів спрощення ведення бізнесу. Найпростіші й дешеві передбачають використання наступних інструментів, зокрема, таблиці Excel. Але вони безнадійно застаріли й однозначно не підходять для великих підприємств й для компаній, що націлені на активний розвиток.

Щоб автоматизація давала хороші результати, потрібні комплексні рішення. Підготувати правильний управлінський облік у торгівлі, налагодити взаємозв'язок із клієнтами, спростити документообіг та бухгалтерію, забезпечити взаємодію із постачальниками на високому рівень можемо, застосовуючи продукт BAS. Залежно від конкретних цілей, можна їх задіяти для важливих бізнес-процесів чи для окремих завдань [19].

Сучасне програмне забезпечення має масу переваг. Софт легко оптимізують, оперативно впроваджується у структуру. Програма відрізняються інтуїтивно зрозумілим інтерфейсом та дозволяє персоналу й начальству швидко освоїти роботу із ними. Вони мають високий рівень безпеки. До них доступ можна налаштовувати згідно обов'язків співробітників. Просунуті програмні продукти інтегруються швидко один із одним. Їх можемо застосовувати у великих масштабах, зокрема, відразу для декількох підрозділів компанії, у тому числі, що знаходяться на великій відстані. При цьому персонал даних структурних об'єктів може користуватися єдиними базами контрагентів, товарів і т. д. [12].

Рішення щодо автоматизації бізнесу повинні приймати експерти. Попередньо доцільно провести незалежний аудит, що спрямовано на виявлення слабких сторін, визначення поточного стану справ.

Збільшення ефективності бізнес-процесів – це, що приходить на думку, коли починається криза. Але власникам бізнесу потрібно не забувати про це й в інші періоди. Адже це дасть змогу компанії демонструвати кращі показники і розвиватися швидше. Цей процес є не легким, й потребує аналізу, структурованого підходу і залучення співробітників. Так, не поспішаючи, й акцентуючись головне на процесах, що мають найбільший вплив на бізнес-результат, можна започаткувати масштабні зміни [20].

Вірно налагоджені процеси допомагають підвищити продуктивність і підвищити якість роботи. Але є помилки, яких із різних причин допускають навіть досвідчені підприємці в період підвищення ефективності бізнес-процесів, зокрема:

економія на якості. Буває часто, що компанії заощаджують на якості. Але якщо у компанії є продукт, вони мають зрозуміти, що для її клієнтів в ньому є найважливішим. Відповідно, якщо вона надає послугу або продає товар, то повинна розуміти, завдяки яким якісним чинникам клієнт точно буде звертатися до них. Отже, важливо не змінювати те, на чому тримається продукт. Наприклад, автомобілі преміум-класу. Якщо клієнти Rolls-Royce

звикли, що у машинах сидіння із натуральної шкіри, власники компанії не повинні оптимізувати дану частину, так це якісний фактор, важливий для людей. Відповідно, якщо клієнти звикли до натуральних матеріалів в салоні автомобіля: дерево, метал, скло, шкіра то компанія не може це змінювати, оскільки Rolls-Royce більше 50 років заявляє, що піклується натуральністю матеріалів в салонах машин [24];

вузький період планування. Зачасту підприємці не планують нічого даліше кризи. Але зосереджуватися лише на тому, як пережити кризу, не дає бажаних результатів. Керівник повинен думати на перспективу у 5 років. Зокрема, коли компанії запропонують запровадити певне ІТ-рішення, що коштуватиме мільйон, а окупиться лише за 5-6 років, й вона відмовиться, думаючи, про те чи це невигідно – це є помилка. Роки надзвичайно швидко минуть, але натомість вона зможе отримати якість, швидкість тощо. Компанії, що прийшли до автоматизації бізнес-процесу 5 років тому, наразі, автоматизовані й більш системні, ніж ті, що думають, що можна почати займатися автоматизацією сьогодні. Останні уже програли 5 років своїм конкурентам;

заощадження на маркетингу. Під час кризи оптимізувати маркетинг не можна. Але навіть ті підприємці, що про це знають, часто це не виконують. Річ в тім, що у момент, коли криза закінчується, компанія має із неї вийти завдяки маркетингу. Зокрема, навіть під час війни значна кількість топових компаній збільшує маркетинговий бюджет: «Нова пошта», Monobank, «АТБ». Вони є трендсеттерами маркетингу у Україні. Вони розуміють, що навіть зараз, під час кризи, важливо дуже підтримувати і підсилювати впізнаваність й репутацію бренду [26];

неадекватна оцінка людського капіталу. Найважливіший у усіх компаніях – це людський капітал. Керівники завжди мають триматися за цінні кадри. В певний момент кризи компанії не можуть підіймати заробітну плату усім, тому власники має розуміти, кому наразі її треба підняти, а кому – ні. Деякі компанії, крім того, у кризу починають оптимізувати заробітні плати не

крапково, а знижують її усім співробітникам на 50 %. Можна так зробити, тому що простіше так, але доцільно, індивідуально заглибитися у оцінку людського капіталу. Ціллю є втримання ядра співробітників, які є у компанії;

звільнення заради оптимізації. Інколи бувають випадки, що звільнення для власників бізнесу здаються найкращим рішенням в межах роботи із бізнес-процесами. Але вибір завжди є, наприклад, не робити цього та підтримати особу шляхом підписання із нею, партнерської угоди, наприклад. Майже із кожним робітником потрібно намагатися вийти на win-win історію, коли ви одне одному можуть бути корисні. Крім того, бувають випадки, коли за підтримки власника бізнесу, особа завдяки своїй самостійній діяльності, почала отримувати більше коштів, й компанія заробляла разом із нею [29].

Наприклад, компанія бачить – її фінансовий відділ збитковий та треба зберегти людський капітал. В такому разі власник зможе запропонувати своєму партнеру із іншої компанії залучити фінансовий відділ по аутсорсу для ведення його бухгалтерії. Й перекрыти витрати тією дохідною частиною, що буде надавати партнер, водночас буде збережено людський капітал в момент кризи.

Іншим варіантом збільшення ефективності бізнес-процесів буде домовленість із персоналом щодо оплати лише за кількість зробленої роботи. Нині працюють за такою схемою в готелях, сплачують покоївкам за кількість прибраних номерів за день. Так само може працювати й з офіціантами в ресторани – погодинно чи позмінно [33].

Надалі у Україні буде спостерігатися криза, пов'язана із людським капіталом. Станом на 21 червня 2023 р., зокрема, за кордоном перебували 8 мільйонів 177 тис. українців, за даними Міністерства закордонних справ України. Майже 63 % українців, що перебувають за межами України, повнолітні, 22 % – діти до 18 років. Ще 15 % осіб вік не уточняється. Отже зараз за кордоном через війну перебуває більше 20 % наявного населення України до 24 лютого 2022 р. Отже, наразі головна задача для кожної компанії – розвивати власний бізнес заради збереження людського капіталу.

1.2. Ефективність ведення бізнесу в кризових ситуаціях

Процес виробництва у підприємстві здійснюється за належної взаємодії визначальних його чинників, зокрема, персоналу (робочої сили), засобів і предметів праці. Використовуючи існуючі засоби виробництва, персонал підприємства створює суспільно корисну продукцію чи надає виробничі та побутові послуги. Це означає, що, із одного боку, мають місце затрати живої і уречевленої праці, а із іншого боку – це результати виробництва. Ефективність – це інтегрована економічна категорія, що відображає виробничі відносини про економію сукупних затрат уречевленої і живої праці на отримання кінцевого позитивного результату. Категорію «ефективність» на рівні підприємства характеризують як зв'язок між величиною отриманого результату від його діяльності і кількістю інвестованих чи витрачених в виробництві ресурсів. Підвищення ефективності можемо досягти шляхом використання меншої кількості ресурсів щодо створення такого результату чи за використання такої самої чисельності ресурсів або більшого випуску із відносно меншою кількістю ресурсів щодо створення більшого результату [4, с. 45]. Так як підприємство – це відкрита система, що функціонує в умовах ринкової економіки, то проблеми ефективності його діяльності можемо розглядати із позицій різних зацікавлених сторін.

Ефективність як економічна категорія має різновиди, зокрема:

економічна ефективність, яка відображає відповідність витрат та результатів діяльності підприємства цілям й інтересам його учасників в грошовій формі;

соціальна ефективність, яка відображає відповідність витрат та соціальних результатів діяльності підприємства цілям й соціальним інтересам суспільства; екологічна ефективність, яка відображає відповідність витрат й екологічних результатів інтересам держави та суспільства [65, с. 174].

Питанням трактування економічної ефективності на сучасних етапах розвитку відносин як ключової категорії у економічній і організаційній науці й практиці зумовлює необхідність визначення її сутності й змісту (табл. 1.1).

Таблиця 1.1

Сутність поняття «економічна ефективність»

Автори	Визначення
В. Г. Андрійчук [4, с. 71]	Відношення між отримуваними результатами виробництва, отже продукцією й матеріальними послугами, із одного боку, й витратами праці й засобів виробництва, із іншого боку
Н. В. Савенко [46]	Результат виробничої діяльності, який виражається в вигляді співвідношення між підсумками господарської діяльності й витратами ресурсів.
С. В. Мочерний, С. А. Єрохін, Л.О. Каніщенко [32, с. 25]	Досягнення найбільших результатів по найменших витрат живої й уречевленої праці.
Долан Е. Дж., Д. Ліндсей [34]	Стан речей, за якого неможливо здійснити жодної зміни, що більш повно задовольняла б бажання однієї особи, не перешкоджаючи задоволенню бажань іншої особи
Р. Макміллан [47, с. 153]	Виробництво найкращої чи оптимальної комбінації продукції на основі використання найбільше ефективної комбінації ресурсів
О. В. Шнипко [64, с. 23]	Комбінація ресурсів, яка дає змогу досягти максимального випуску товарів із найменшими витратами
О. О. Слюсаренко [50, с. 68]	Найважливіший показник результативності діяльності підприємств, який є зіставленням результатів даної діяльності із витратами на її здійснення та визначається відношенням результатів до витрат
А. Г. Загородній, Г. Л. Вознюк [21, с. 65]	Результативність економічної діяльності реалізації економічних програм і вжиття заходів, які характеризуються відношенням отриманого економічного ефекту або результату до витрат ресурсів, що зумовили отримання даного результату
А. О. Ярославський [65, с. 175]	Результат фінансово-економічної діяльності суб'єкта господарювання, що покриває всі витрати на її здійснення і містить чистий прибуток, який залишається для розвитку бізнесу

Джерело: доповнено автором за даними науковців

Отже, економічна ефективність – це результат фінансової та економічної діяльності суб'єкта господарювання, що покриває всі витрати на її здійснення і містить чистий прибуток, який залишається для розвитку бізнесу.

Сектор малого і середнього підприємництва – це невід'ємна частина

соціально-економічної системи країни, яка забезпечує відносну стабільність ринкових відносин. Активізація і розвиток підприємництва, підвищення результативності функціонування підприємств малого й середнього бізнесу є основою подолання економічної кризи, так як створюють сприятливі умови щодо оздоровлення і забезпечення конкурентоспроможності національної економіки, модернізації національного господарства, позитивних структурних змін, підвищення якості життя громади через розвиток конкурентного середовища, активну структурну перебудову, створення додаткових робочих місць; розширення споживчого сектору та ін.

Становлення і розвиток підприємництва мають бути основними стратегічними завданнями державної політики України. В той же час забезпечення ефективності функціонування підприємств малого і середнього бізнесу потребує й грамотного і систематичного здійснення управління їх діяльністю, зокрема, реалізації таких процесів, як облік, аналіз й прийняття обґрунтованих управлінських рішень, планування, організація діяльності й контроль за виконанням рішень. За допомогою даного аналізу господарської діяльності й факторів зовнішнього і внутрішнього середовища виявляються тенденції розвитку бізнесу, глибоко й системно досліджуються чинники впливу на зміни результатів діяльності підприємств, встановлюються резерви підвищення результативності виробництва, обґрунтовуються плани і управлінські рішення, розробляється стратегія розвитку підприємств, що включає комплекс організаційних, соціально-економічних заходів, технічних, щодо підвищення ефективності господарювання суб'єктів підприємницької діяльності [31].

Підприємницька діяльність – це провідна й переважаюча форма господарювання, ключовий елемент конкурентного механізму, підвищення ефективності її пов'язане із удосконаленням й активізацією інноваційно-технічного, організаційного і фінансового менеджменту, господарського механізму в цілому на рівні підприємств, асоціацій, корпорацій, державних комітетів, міністерств тощо. Економічна суть підприємництва полягає у тому,

що це вид певний господарювання, де основним суб'єктом є підприємець, що раціонально комбінує чинники виробництва, на інноваційній основі й на власний ризик організовує і управляє виробництвом із метою отримання підприємницького доходу [54, с. 149].

Господарський кодекс України визначає підприємництво як «самостійну, систематичну, ініціативну, на власний ризик господарську діяльність, яка здійснюється суб'єктами господарювання (підприємцями) із метою досягнення економічних й соціальних результатів та одержання прибутку» [14].

Аналіз сучасного стану підприємництва дав змогу стверджувати, що нестабільна ситуація політичного середовища, неефективна політика підтримки розвитку бізнесу, недосконале законодавство, інфляція, епідемія, війна, наносять відчутну шкоду економічному розвитку України. Підприємництво, особливо мале й середнє, реагує перш за все на негативний вплив даних дестабілізаційних чинників, що найчастіше знаходить своє вираження в формі скорочення чисельності підприємств малого і середнього бізнесу, зниження обсягів виробництва й чисельності працюючих [31].

Після пандемії коронавірусу у 2020 р. ефективність ведення українських бізнесів почала стрімко зростати. Але під час повномасштабного вторгнення підприємці стикнулися із новими викликами – війна не дозволяє не лише розвиватися, а і масштабувати бізнес.

Найкраща ситуація із бізнесом – на Заході України, найгірша – на Сході і Півдні. Багато бізнесів скоротило свою діяльність, хоча і продовжують працювати. Так, зокрема, зазначили 62 % юридичних осіб. Ще 22 % відповіли, що в їхній діяльності нічого не змінилося – таких більше є в західній Україні. 8 % зазначили, що потужність впала до нуля, а 76 % вказали, що потужність менша від тої, яка була до 24 лютого 2022 р. Ще 11 % опитаних зазначили, що працюють в тому ж режимі, що був до цього, а 3 % осіб наростили свою діяльність порівняно із періодом до повномасштабного вторгнення (рис. 1.1).

Рис. 1.1. Зміна діяльності бізнесу в Україні після 24.2022 р.

Джерело: [8]

Більшість бізнесів, у яких нічого не змінилося і ведуть бізнес у звичайному форматі розміщено у м. Київ та на Західній Україні.

Головними наслідками для бізнесів є загальне падіння попиту на продукцію та послуги (84 %), та припинення роботи постачальників (77 %), зростання витрат на логістику (73 %), брак коштів щодо фінансування поточної діяльності (71 %) [8].

Підприємці після повномасштабного вторгнення зіткнулися із новими викликами – війна не дає можливість не тільки розвиватися, але й масштабувати бізнес. Головні «точки» у економіці, в які вдарила війна, відомі і очевидні. Зокрема, зруйнувалися ланцюги виробництва, з'явилася невизначеність і неефективність використання ресурсів:

руйнування ланцюгів виробництва та постачання – фізичні втрати, руйнування та пошкодження виробничих, торгових й складських потужностей, блокада морських портів, збої у логістиці;

неможливість ефективно використовувати людські ресурси – працівники не можуть вийти на роботу, виїзд за кордон, переміщення; невизначеність та високі ризики [8].

Негативний вплив війни спричинив:

неможливе масштабування, неможливість для бізнесу ефективно використовувати ресурси;

падіння споживчого попиту, дебіторська заборгованість, криза неплатежів;

неможливість розвитку й інвестицій;

високі виробничі втрати, і наслідок – інфляція;

тиск на обмінний курс;

дефіцит бюджету [8].

Електромонтажні роботи – це малопомітні, але дуже є надзвичайно важливою частиною будівництва і ремонту. Без цих робіт будинок, офіс, квартира залишається купою цегли і бетону. Лише електрична мережа зможе пожвавити будівництво, наповнити будівлю теплом, світлом та затишком. Електромонтажні роботи вважаються одними із найбільш затребуваних послуг та є необхідними для населенню. Електромонтажні роботи – включають комплекс спеціальних будівельних робіт, що виконуються при спорудженні й реконструкції будівель та споруд різного призначення і пов’язані з монтажем електричних мереж і електрообладнання [5, с. 25].

Є три принципи ефективного ведення бізнесу:

власник бізнесу – це професія, тому як й будь-яка інша робота, вона передбачає певні компетенції, певний набір знань, виконання чітких посадових обов’язків. Якщо бути пасивним бізнесменом та отримувати дивіденди, потрібно купувати акції якоїсь компанії. А над своїми проектами потрібно працювати.

усі велосипеди давно винайдено до нас. Не треба винаходити. Усі рішення ви можете знайти у світі, поспілкувавшись із тими, хто вже це зробив.

будь-який бізнес складається із одних і тих же кубиків. Щоб бізнес був

максимально ефективним, потрібно потрібно правильно їх побудувати. Кубиками є це центри відповідальності [58].

Є безліч конкретних шляхів що підвищення ефективності діяльності різних суб'єктів господарювання. Відзначає В. Мадзігон, що сьогодні значне практичне значення мають такі головні напрями [28, с. 21]:

вибір ефективних форм та методів підприємницької діяльності;

активізація та підвищення ефективності інноваційно-інвестиційної діяльності; стабільність державної економічної й соціальної політики, спрямованої на підтримку підприємництва;

підвищення конкурентоспроможності продукції (послуг) підприємництва;

позитивна суспільна думка щодо підприємців й підприємництва;

пільговий податковий режим, що забезпечує дійові стимули для підприємництва;

присутність розвинутої інфраструктури підтримки підприємництва, зокрема, інноваційних центрів; спеціалізованих підприємств, що надають фінансову допомогу початкуючим підприємцям; консультативних центрів із питань управління, реклами, маркетингу; курсів та шкіл підготовки підприємців тощо;

наявність ефективної системи захисту інтелектуальної власності, дія її розповсюджується не тільки на винаходи, але і на всю продукцію, новаторські ідеї, концепції та методи ділової активності [31].

Зокрема, для покращення стану і подальшого розвитку малого і середнього бізнесу потрібно впроваджувати систему ефективного державного регулювання механізму функціонування суб'єктів підприємницької діяльності. На рівні суб'єкту підприємництва першочергове значення у галузі зростання економічної ефективності має надаватися раціональному використанню виробничого потенціалу, режиму економії ресурсів, максимально можливого скороченню витрат, підвищенню ефективності управління підприємством, впровадженню інновацій.

Висновки до розділу 1

Аналіз теоретичних аспектів ефективності ведення бізнесу в сфері електромонтажних робіт дав можливість сформулювати наступні висновки:

1. Господарський кодекс України визначає підприємництво як «самостійну, систематичну, ініціативну, на власний ризик господарську діяльність, яка здійснюється суб'єктами господарювання (підприємцями) із метою досягнення економічних й соціальних результатів та одержання прибутку». Економічна ефективність – результат фінансово-економічної діяльності суб'єкта господарювання, який покриває усі витрати на її здійснення та містить чистий прибуток, що залишається для розвитку бізнесу. Як економічна категорія ефективність має різновиди, зокрема: економічна, соціальна ефективність та екологічна ефективність. Успішне управління бізнесом вимагає систематичного вимірювання його ефективності. Один із найефективніших інструментів є використання ключових показників результативності (KPI): виручка (Revenue), валовий прибуток (Gross Profit); чистий прибуток (Net Profit); витрати на приваблення клієнтів (Customer Acquisition Cost); відсоток повторних покупок (Customer Retention Rate).

2. Після пандемії коронавірусу у 2020 році українські бізнеси, зокрема, й у сфері електромонтажу почали стрімко зростати. Однак під час повномасштабного вторгнення підприємці стикнулися з новими викликами – війна не дозволяє не тільки розвиватися, а й масштабувати бізнес.

3. Для покращення стану та подальшого розвитку малого та середнього бізнесу необхідно впроваджувати систему ефективного державного регулювання механізмів функціонування суб'єктів підприємницької діяльності. На рівні суб'єктів підприємництва першочергове значення в галузі зростання економічної ефективності повинно надаватися раціональному використанню виробничого потенціалу, максимально можливого скороченню витрат, режиму економії ресурсів, впровадженню інновацій, підвищенню ефективності управління підприємством.

РОЗДІЛ 2

ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ВЕДЕННЯ БІЗНЕСУ В СФЕРІ ЕЛЕКТРОМОНТАЖНИХ РОБІТ

2.1. Організаційно-економічна характеристика ФОП

Фізичну особу підприємця (ФОП) було створено у 2016 р. Код ВЕД – 43.21. Електромонтажні роботи. Електромонтажні роботи – це важливий етап у будівництві чи реконструкції будівель, адже якість електромонтажу впливає на безпеку працівників й ефективність роботи виробничого обладнання. Електромонтажні роботи включають комплекс заходів щодо розробки проєкту, організації та проведення монтажу (встановлення) різноманітного електрообладнання в приміщеннях й на відкритому повітрі, у тому числі й електропроводки.

Підприємець знаходиться на третій групі оподаткування, річний дохід якої не перевищує 1167 мінімальних зарплат або 7,819 млн грн, ставка оподаткування складає 5 %.

Протягом 2018-2022 рр. ФОП працював без офісу. У ньому у підприємця не було необхідності, склад не потрібен так як склади є у постачальника і все обладнання замовляється за фактом необхідності.

До 2022 р. основна діяльність проходила в м. Харків, після початку повномасштабного вторгнення ФОП переїхав у м. Полтава.

Послуги, що надаються ФОП:

1. Системи відеоспостереження.
2. Системи контролю доступу та обліку робочого часу.
3. Охоронні та пожежні сигналізації.
4. Організація мереж (інтернет, WiFi, локальні мережі).
5. Обслуговування систем.
6. Продаж обладнання та комплектуючих.

Послуги надаються і для фізичних і для юридичних осіб.

Електромонтажні роботи можуть виконувати під ключ – від креслень та розрахунків до підключення електроприладів із подальшим обслуговуванням. Виконується проектування, монтаж, обслуговування і супровід.

Професійні навички ФОП наведено в табл.

Таблиця 2.1

Професійні навички ФОП, 2018-2022 рр.

Навики	Характеристика
Професійні навички	Електрик. Професійний рівень, досвід роботи 20 років. Монтажник слабкострумкових систем. Професійний рівень, досвід 20 роботи років
Освіта	Вища
Досвід роботи	7 років
Знання іноземних мов	Англійська
Додаткова інформація	Є особистий автомобіль (Універсал) Є професійний інструмент (Bosch Professional, DWT, Kraftsonic, LSP LX-3D green pro, YATO)

Джерело: побудовано автором за даними ФОП

Отже, ФОП має більше 20 років досвіду роботи в сфері електромонтажу. Згідно виписки з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, підприємець як ФОП діє більше 7 років. Робота офісів, торговельних точок, адміністративних будівель, виробничих та складських приміщень, готелів, кав'ярень, ресторанів неможлива без електропостачання. Електрику застосовують як в житлових будинках і квартирах так і в скверах, площах і магістралях.

Виконати електромонтажні роботи будь-яких ступенів складності може ФОП. Фахівці найвищої кваліфікації, використовують сучасне електромонтажне обладнання, високоефективні світильники, мають багаторічний досвідом і професійні навички, якісно й в оптимально короткі терміни виконують усі види робіт із енергозабезпечення й енергопостачання.

На першому місці в ФОП стоять інтереси замовника. Індивідуальний підхід щодо поставленого завдання дає можливість знаходити максимально правильне рішення щодо його виконання. Замовник має можливість контролювати усі етапи робіт: від створення проєкту до пуско-

налагоджувальних робіт й здачі об'єкта. ФОП постійно оновлює основні засоби. Інвестиційні витрати ФОП наведено в табл. 2.2.

Таблиця 2.2

Інвестиційні витрати ФОП, 2018-2022 рр., грн

Показники	Роки					Всього за 2018-2022 рр.
	2018	2019	2020	2021	2022	
Придбання наборів інструментів і обладнання	1500,0		1000,0			2500,0
Перфоратор	2000,0			5000,0		7000,0
Драбина	2500,0		4700,0			7200,0
Шуруповерт	3500,0					3500,0
Кабельний трекер		1000,0				1000,0
Тестер оптоволокна				1000,0		1000,0
Всього	9500,0	1000,0	5700,0	6000,0	0,0	22200,0

Джерело: побудовано автором за даними ФОП

Отже, сумарні інвестиційні витрати у 2018 р. становили 9500,0 грн, у 2019 р. – 1000,0 грн, у 2020 р. – 5700,0 грн, у 2021 р. – 6000,0 грн, у 2022 р. у зв'язку з військовим вторгненням підприємств інвестицій не робив. Для виконання електромонтажних робіт необхідні наступні інструменти: дріль та перфоратор; сигналізатори; звичайні сходи і драбини; покажчики напруги; ручний інструмент і спецодяг; електрошуруповерти.

Для роботи ФОП оформив дозволи організацій із охорони праці та пожежної інспекції. Працює з найманими працівниками на основі договорів. Кожен монтер повинен мати документ про професійну освіту і третю групу допуску із електробезпеки. Фахівці повинні знати принципи роботи електротехніки, повинні бути здатними надати першу допомогу потерпілому під час ураження електричним струмом, правила техніки безпеки. Хороший працівник – це не тільки досвідчений фахівець, але і людина без шкідливих звичок, відповідальний і працьовитий. Монтажники отримують оплату праці за відрядною формою (відсоток від замовлення). Ставити на оклад працівників не вигідно, оскільки це лише знижує якість роботи, і збільшує витрати у період відсутності замовлень.

Робота бізнесу по електромонтажу повністю спирається на ситуацію у будівельній галузі. ФОП має багато замовлень, якщо будівництво триває активно, зводяться торгові центри та нові будівлі, житлові комплекси.

Електромонтажні роботи потребують теоретичних знань, багатого професійного досвіду й відповідної освіти від фахівця, який проводить даний вид робіт. Кількість працівників ФОП та розмір їх зарплати наведено в табл. 2.3.

Таблиця 2.3

Кількість працівників ФОП та розмір їх зарплати, 2022 р.

Посада	Кількість осіб	Розмір заробітної плати, грн	
		за місяць	за рік
Інженер-проектувальник	2	50340,0	604080,0
Монтажник	13	258050,0	3096600,0
Всього	15	308390,0	3700680,0

Джерело: побудовано автором за даними ФОП

У ФОП в 2022 р. працювало 15 найманих працівників. За рік на заробітну плату було витрачено 3700,7 тис. грн. Проекти виконуються в партнерстві з іншими підприємцями, які забезпечують ліцензії. Кількість працівників ФОП наведена у табл. 2.4.

Таблиця 2.4

Кількість працівників ФОП, 2018-2022 рр.

Види робіт	Роки					2022 р. до 2018 р., %
	2018	2019	2020	2021	2022	
Кількість працівників, осіб	16	10	15	15	15	93,8
Сума єдиного податку для 3 групи за ставкою 5 %, тис. грн	55,0	24,3	38,6	58,4	55,4	100,8
Сума ЄСВ, тис. грн	109,7	65,2	93,1	109,5	133,6	121,8
Сума ПДФО та військового збору, тис. грн	97,2	57,8	82,5	97,1	118,4	121,8

Джерело: побудовано автором за даними ФОП

Отже, в підприємця на електромонтажних роботах у 2022 р. було зайнято 15 осіб, що на 1 особу, або на 6,2 % менше ніж у 2018 р. ФОП має дозвіл на висотні роботи. У 2022 р. ФОП виплатив 55,4 тис. грн єдиного

податку та 118,4 тис. грн ЄСВ. Продумана й чітка організація електромонтажних робіт – це одна із основних умов підвищення продуктивності праці, скорочення термінів виконання робіт й зниження їх собівартості, зростання виробітку. Найкращу організацію електромонтажних робіт можна досягнути за наявності проекту виконання електромонтажних робіт.

Електромонтажні роботи ФОП виконує за наступними етапами: укладання угоди із замовником; складання схеми або проекту; розмітка; виконання механічних робіт; прокладання кабелів; встановлення обладнання; комутація обладнання; пускові й налагоджувальні роботи. Потрібно забезпечити необхідну документацію щодо проведення електромонтажних робіт. Це включає план електромонтажу, схему електропостачання, паспорт обладнання й інші документи, що забезпечують правильність і безпеку робіт.

Окрім технічних рішень, потрібно також звернути увагу на відносини між працівниками і керівництвом. Керівники повинні забезпечувати відповідну підготовку працівників й створити комфортні умови для роботи. Для цього свої послуги надає ФОП. Продумана організація робочого місця і розумний графік роботи зможуть допомогти збільшити ефективність роботи й зменшити ризик виникнення небезпечних ситуацій.

В цілому, проведення електромонтажних робіт ФОП в виробничих приміщеннях потребує комплексного підходу, що включає правила безпеки, технічні рішення, підготовку працівників і документацію. Якщо усе зроблено правильно, то це зможе допомогти забезпечити ефективність і комфорт працівників, підвищити якість і безпеку роботи, зменшити ризики виникнення небезпечних ситуацій і втрату часу щодо відновлення роботи обладнання.

При плануванні електромонтажних робіт в виробничих приміщеннях, ФЛП звертає увагу на ключові чинники, які можуть допомогти забезпечити якість і ефективність робіт:

вибір правильного обладнання: перш за все, потрібно вибрати обладнання, що відповідає потребам виробництва і вимогам безпеки.

Найкращим варіантом буде використання обладнання від провідних виробників, що мають відповідні сертифікати та рекомендації;

правильне планування і координація робіт: планування і координація робіт можуть значно зменшити час й кошти, які потрібні щодо виконання робіт. Крім того, правильне планування може допомогти уникнути можливих проблем і помилок під час виконання робіт;

урахування особливостей виробництва: потрібно враховувати особливості виробництва під час встановлення обладнання і проведення електромонтажних робіт. Зокрема, якщо виробництво вимагає підвищеної чистоти, тоді обладнання повинно бути встановлено відповідно до вимог;

проведення робіт в відповідності до стандартів: електромонтажні роботи повинні бути проведені відповідно до стандартів й вимог безпеки. Для цього потрібно звернути увагу на правила і рекомендації провідних виробників обладнання та відповідні нормативні документи і директиви, що регулюють електромонтажні роботи;

використання ефективних систем контролю і моніторингу: ефективні системи контролю і моніторингу допомагають підтримувати безпеку й ефективність роботи обладнання. Це включає встановлення системи автоматичного контролю, що буде перевіряти роботу обладнання і оповіщати про можливі проблеми;

надання належної освіти й навчання працівникам: надання належної освіти й навчання працівникам – це важливий елемент забезпечення безпеки й ефективності роботи. Працівники повинні бути навчені правилам електробезпеки і основам роботи із електроустаткуванням;

регулярне технічне обслуговування: застосування регулярного технічного обслуговування дає можливість підтримувати ефективність і безпеку роботи обладнання. Воно включає у себе регулярну перевірку й налагодження обладнання, заміни старих деталей і елементів та перевірку безпеки і правильності роботи електричної мережі;

використання енергоефективних рішень: використання

енергоефективного рішення допомагає зменшити витрати на електроенергію і сприяє збереженню ресурсів. Це може включати у себе використання енергозберігаючих технологій, встановлення енергоефективного обладнання і впровадження систем контролю споживання електроенергії. Ефективність діяльності ФОП наведено в табл. 2.5.

Таблиця 2.5

Ефективність діяльності ФОП, 2018-2022 рр.

Показники	Роки					2022 р. до 2018 р., %
	2018	2019	2020	2021	2022	
Виручка, тис. грн	1099,2	486,7	772,5	1168,2	1108,0	100,8
Виробничі витрати, всього, тис. грн	658,4	386,6	546,5	653,2	809,1	122,9
в т. ч. транспортні витрати	50,2	25,2	30,2	45,8	66,8	133,1
витрати на приваблення клієнтів	0,0	0,0	0,0	0,0	1,5	х
витрати на заробітну плату з нарахуванням ЄСВ	608,2	361,4	516,3	607,4	740,8	121,8
Прибуток, тис. грн	440,8	100,1	226,0	515,0	299,0	67,8
Норма прибутку, тис. грн	40,2	15,5	24,8	47,3	22,2	55,2
Фондоозброєність праці, грн	60,2	78,8	83,5	81,5	90,9	151,0
Рівень рентабельності надання послуг, %	67,0	25,9	41,3	78,8	37,0	х

Джерело: побудовано автором за даними ФОП

Отже, хоча виручка у 2022 р. і зросла до 1108 тис. грн у 2022 р., але рівень рентабельності надання послуг знизився до 37,0 %. Що пояснюється зменшенням кількості наданих послуг у зв'язку із військовим вторгненням.

В цілому, електромонтажні роботи ФОП в виробничих приміщеннях мають забезпечувати ефективність і комфорт працівників. Для цього потрібно дотримуватися правил безпеки, проводити регулярні перевірки й обслуговування обладнання, установлювати сучасне обладнання і системи управління. Забезпечення комфортних умов працівників дасть можливість підвищити їх ефективність й зменшити ризики виникнення небезпечних ситуацій під час виробництва. Крім того, ефективність і якість роботи обладнання може бути підвищено ФОП за допомогою системи автоматизації і моніторингу.

2.2. Оцінка ефективності діяльності ФОП

Ефективність підприємництва діяльності залежить від кількості та якості наданих послуг. Об'єкти, кому надавав послуги ФОП у 2018-2022 рр. наведені у табл. 2.6.

Таблиця 2.6

Надання послуг ФОП, 2018-2022 рр.

Рік	Об'єкт, кому надавав послуги ФОП	Види послуг
2018	Приватні особи	Відеоспостереження
2019	Приватні особи. Державні установи за підприємством	Відеоспостереження Пожежна сигналізація
2020	Торгівельний центр «Нікольський» м. Харків	Відеоспостереження. Система контролю і управління доступом. Локальна мережа та WiFi. Автоматизація та диспетчеризація інженерних систем
2021	Торгівельний центр «Нікольський» м. Харків	Відеоспостереження. Система контролю і управління доступом. Локальна мережа та WiFi. Автоматизація та диспетчеризація інженерних систем
2022	ТОВ «МКонсалтинг»	Відеоспостереження. Система контролю і управління доступом (облік робочого часу), охоронна та пожежна сигналізація

Джерело: побудовано автором за даними ФОП

Отже, основні послуги, що надавалися – це відеоспостереження, системи контролю доступу, пожежні та охоронні сигналізації, організація мереж.

Незалежно від розміру ведення бізнесу, він потребує захисту, а клієнти душевного спокою за допомогою системи охоронної сигналізації, що купити та встановити за допомогою ФОП. Система безпеки захищає підприємців кількома способами. Вона не лише допомагає стежити за своїми будівлями та активами, але і здатна запобігти їй навіть розкрити злочинну діяльність, що може вплинути на співробітників, постачальників та клієнтів.

Компанії можуть бути уразливі для ряду злочинів, включаючи грабіж, вандалізм, крадіжки співробітників, шахрайство і крадіжки в магазинах. В

результаті витрати на злочинну діяльність можуть виснажувати бізнес на величезні суми щорічно.

Внутрішні злочини підривають саму структуру бізнесу й можуть вплинути на довіру, що відчують до компанії як клієнти, так й співробітники. Працівники можуть украсти власність, матеріали і комерційну таємницю компанії. А малі підприємства можуть стати жертвами будь-якого роду злочинів, результати можуть бути настільки руйнівними, відповідно майбутнє компанії може бути поставлено під загрозу. Відповідно багато підприємців встановлюють заходи безпеки, які необхідні бізнесу.

Камери та сигналізація, що встановлює ФОП, допомагають стежити за подіями, й їх простої присутності може бути достатньо, того про що потенційні злочинці задумуються. Коли підприємці встановлять відеобладнання й датчики охоронної сигналізації, вони повідомляють всім про те, що їх бізнес знаходиться під наглядом й встановлена сигналізація.

Системи безпеки, які включають зчитувачі й електрозамки для доступу у будівлі і офіси, забезпечують додаткову впевненість в тому, що лише авторизовані особи можуть потрапити туди. Це також дає можливість співробітникам й клієнтам відчувати себе захищеними у приміщеннях.

Коли підприємці відстежують, що відбувається, та тих хто приходить та йде, вони зводять до мінімуму можливість для злочинців нашкодити бізнесу. Отже, правильна система безпеки може виключити певний бізнес із розгляду в якості мети.

Але іноді навіть самий захищений бізнес може бути жертвою злочину. В випадку, якщо компанія стала мішенню, система безпеки допомагає зібрати докази та зловити зловмисників.

Камери відеоспостереження, що записують й зберігають відео, документують усе, що відбувається на їх підприємстві, включаючи злочинні дії. Це означає, що ймовірно, зафіксовано його обличчя десь на резервній копії відео. Це зачіпка для правоохоронних органів під час проведення розслідування.

Відеодокази допомагають поліції ідентифікувати і притягнути до відповідальності злочинців. Складно сперечатися із записом, на якій підозрюваний вчиняє злочин.

Після того, як клієнт вирішує встановити систему безпеки для власного бізнесу, він повинні переконатися, що він надає все необхідне. Зокрема, охоронні системи для магазинів, підприємств чи офісів повинні включати наступне:

камери спостереження. Відеокамери дозволяють дивитися відео у реальному часі та записувати кадри щодо подальшого перегляду. Також вам потрібні внутрішні й зовнішні камери з нічним баченням.

контроль доступу. Відстеження того, хто й коли може потрапити в офіс на роботу, має дуже важливе значення для безпеки бізнесу. Система безпеки має включати у себе пристрої зчитування карт, кодів доступу чи біометричні контролери в критичних точках входу й виходу;

сигналізація. Важливо отримувати оповіщення, а зловмисники мають чути звук сирени під час злому системи безпеки. Сигналізація має включати в себе відеоверифікацію, що допоможе дізнатися, що виникає при спрацьовуванні датчиків. Це скоротить помилкові тривоги та швидше зупинить злочинців;

моніторинг. Додатковий контроль вашого бізнесу, навіть коли підприємців там немає це найкраще, що дає система безпеки. Для забезпечення максимального захисту вибрати потрібно охоронну сигналізацію GSM, що включає як віддалений доступ через смартфони підприємців, так й професійний цілодобовий моніторинг охоронних компаній.

Але, деякі об'єкти, яким надавав ФОП послуги з електромонтажу були пошкоджені внаслідок попадання російських ракет. У 2022 р. були популярні послуги по відеоспостереженню, встановлення системи контролю і управління доступом (облік робочого часу), охоронної та пожежної сигналізації. Основні проблеми з якими стикався ФОП у 2022 р. під час воєнного стану, що знижували ефективність діяльності, наведено в табл. 2.7.

Таблиця 2.7

Основні проблеми ФОП під час воєнного стану, 2022 р.

Вид проблем	Особливості проблеми та способи виживання
Російське вторгнення	Релокація бізнесу. Підлаштування під воєнні реалії і намагання розвиватися
Російські обстріли	Переривання робочих процесів, складнощі у плануванні, скорочення кількості продуктивних годин, накопичення втоми співробітників, збільшення витрат через використання генераторів й інші негативні наслідки для операційної роботи ФОП
Економічні проблеми	Логістика, проблеми доставки закордонних товарів і виїзд за кордон, валютні розрахунки і невизначеність у майбутньому. Падіння попиту і неплатоспроможність клієнтів, дефіцит фінансування дефіцит фінансування, руйнування ланцюгів постачання. Також недоступність кредитних коштів, зростання вартості сировини, матеріалів і енергоресурсів
Проблеми з працівниками та обладнанням	Перебої зі зв'язком та інтернетом і проблеми і з бронюванням співробітників і виїздом за кордон, мобілізація працівників та відсутність достатньої кількості кваліфікованих працівників

Джерело: побудовано автором за даними ФОП

Отже, під час війни, підприємцю було складно було працювати, але він намагався розвиватися в міру можливостей. Ефективність роботи підприємця залежить від розцінок, за якими він працює. Вартість обслуговування об'єктів, де проводилися електромонтажні роботи ФОП у 2022 р. наведено в табл. 2.8.

Таблиця 2.8

Вартість обслуговування об'єктів, де проводилися електромонтажні роботи ФОП, 2022 р.

Види послуг	Вартість, грн
Відеоспостереження	50 грн камера (за місяць)
Системи ОПС	від 500 грн за місяць (залежить від об'єму приміщення)

Джерело: побудовано автором за даними ФОП

Охоронні системи обслуговує компанія, що надає охоронні послуги. 20 % від роздрібною вартості обладнання прибутку отримує ФОП. Також дохід підприємець має від установки обладнання.

Вартість електромонтажних робіт складається з наступних аспектів: вид робіт, які необхідно виконати; об'єм; якість кінцевих послуг; статус і популярність компанії, що надає послуги й інші фактори.

Важливим пунктом є матеріали, що використовуються для монтажу, їх чисельність, характеристики та виробник. Крім того важливо хто їх закупляє: майстер або замовник. Прайс на електромонтаж обладнання ФОП наведено у табл. 2.9.

Таблиця 2.9

Прайс на електромонтаж обладнання ФОП, 2022 р., грн

Підприємства, що продають обладнання	Вартість обладнання	Вартість встановлення
DH-IPC-HDW1431T1P-S4 (2.8мм) 4Мп IP відеокамера Dahua	3382,0	750,0
DHI-NVR5216-EI 16-канальний 1U 2HDD WizSense Dahua відеореєстратор	14250,0	1000,0
U-Prox IP400 Універсальний IP контролер доступу	10184,0	1000,0
SL mini Зчитувач мультиформатний U-Prox	2470,0	500,0
Встановлення та налаштування сервера U-Prox	безкоштовно	від 5000,0
ППК Лунь-11 мод.5 Прилад приймально-контрольний	7632,0	1800,0
ППКП «Tiras-4 П.1» Прилад приймально-контрольний пожежний Тірас	10138,0	1800,0
Swan Quad Crow дротовий сповіщувач руху	497,0	250,0
СПД-3.0 Провідний димовий пожежний сповіщувач	225,0	250,0
MikroTik cAP ac (RBcAPGi-5acD2nD) Дводіапазонна Wi-Fi точка доступу	3239,0	800,0

Джерело: побудовано автором за даними ФОП

У кінцеву вартість проекту також плюсується монтаж додаткового обладнання, якщо в ньому виникає необхідність. Інколи під час електромонтажних робіт з'являються приховані проблеми мережі. Відповідно ціна за увесь проєкт може змінитися.

ФОП працює за договорами підряду. Договір підряду передбачає домовленість двох сторін, згідно якої одна сторона (підрядник) зобов'язується на власний ризик виконати певну роботу по завданнях другої сторони (замовника). Замовник повинен прийняти та оплатити виконану роботу (частина перша ст. 837 ЦК України). Згідно договору підряду одна сторона

(підрядник) має на свій ризик виконати певну роботу по завданнях другої сторони (замовника), а замовник повинен прийняти і оплатити виконану роботу. Види робіт та середній діапазон цін ФОП (табл. 2.10).

Таблиця 2.10

Види робіт та середній діапазон цін ФОП, 2018-2022 рр., грн

Види робіт	Роки					2022 р. до 2018 р., %
	2018	2019	2020	2021	2022	
Прокладання кабелю	7,0	10,0	10,0	15,0	20,0	в 2,9 р. б.
Монтаж відеокамери	350,0	500,0	500,0	750,0	750,0	в 2,1 р. б.
Установка та настройка відеореєстратора	500,0	800,0	800,0	1000,0	1000,0	в 2,0 р. б.
Монтаж датчика охоронно-пожежної сигналізації	100,0	150,0	150,0	250,0	250,0	в 2,5 р. б.
Монтаж та підключення станцій охоронно-пожежної сигналізації	800,0	1200,0	1200,0	1800,0	1800,0	в 2,3 р. б.
Монтаж зчитувача системи контролю і управління доступом	х	х	х	500,0	500,0	х
Настройка сервера системи контролю і управління доступом	х	х	х	50001,0 ¹	50001,0 ¹	х

Примітка: початкова вартість

Джерело: побудовано автором за даними ФОП

Одним із пунктів у формуванні вартості електромонтажних робіт є ціна за точку. Дане формулювання часто називають майстри. Це середня вартість за установлення одного електричного приладу. Показники ефективності діяльності ФОП наведено у табл. 2.11.

Таблиця 2.11

Показники ефективності діяльності ФОП, 2018-2022 рр.

Види робіт	Роки					2022 р. до 2018 р., %
	2018	2019	2020	2021	2022	
1	2	3	4	5	6	7
Кількість працівників, осіб	13	10	11	15	15	115,4
Сума єдиного податку для 3 групи за ставкою 5 %, грн	55,0	24,3	38,6	58,4	55,4	100,8
Загальна сума доходу (виручка), тис. грн	1099,2	486,7	772,5	1168,2	1108,0	100,8

Продовж. табл. 2.11

1	2	3	4	5	6	7
Коефіцієнт якості організації процесу підбору персоналу	0,97	0,973	1	0,979	0,981	101,1
Коефіцієнт кваліфікації працівників	97,1	94,9	95,4	96,9	97,0	99,9
Продуктивність праці (за виручкою), тис. грн	68,7	48,7	51,5	77,9	73,9	107,5
Рівень рентабельності надання послуг, %	67,0	25,9	41,3	78,8	37,0	x

Джерело: побудовано автором за даними ФОП

ФОП по електромонтажу протягом 2018-2022 рр. мав гарний розвиток, адже в економіці спостерігалось суттєве піднесення. Зростали доходи населення й попит на житло, це стимулювало розвиток будівельних та електромонтажних підприємств. Але й у 2020-2022 рр., за умов грамотної організації бізнесу, фізична особа-підприємець отримував прибуток, займаючись електромонтажними роботами (табл. 2.12).

Таблиця 2.12

Ключові показники ефективності (КРІ¹) ФОП, 2018-2022 рр.

Види робіт	Роки					2022 р. від 2018 р., (+, -)
	2018	2019	2020	2021	2022	
Виручка (Revenue), тис. грн	1099,2	486,7	772,5	1168,2	1108,0	8,8
Валовий прибуток (Gross Profit), тис. грн	1049,0	461,5	742,3	1122,4	1038,2	-10,8
Чистий прибуток (Net Profit), тис. грн	440,8	100,1	226,0	515,0	299,0	-141,8
Витрати на приваблення клієнтів (Customer Acquisition Cost), тис. грн	0,0	0,0	0,0	0,0	1,5	1,5
Відсоток повторних звернень (Customer Retention Rate), %	85,0	87,0	85,2	85,0	86,0	1,0

Примітка: застосовано підхід ЄС

Джерело: побудовано автором за даними ФОП

Отже, у 2022 р. виручка від надання послуг ФОП складала 1108,0 тис. грн. Вона складалася із торгівельної націнки на обладнання та власне послуг зі встановлення обладнання. Чистий прибуток підприємця у 2022 р. зменшився до 299 тис. грн, або на 141,8 тис. грн, що пояснюється воєнним станом.

Висновки до розділу 2

Оцінка ефективності ведення бізнесу в сфері електромонтажних робіт дала можливість сформулювати наступні висновки:

1. Послуги, що надаються ФОП: системи відеоспостереження; системи контролю доступу та обліку робочого часу; охоронні та пожежні сигналізації; організація мереж (інтернет, WiFi, локальні мережі); обслуговування систем; продаж обладнання та комплектуючих. Вони надаються як фізичним так і юридичним особам. Здійснюється проектування, монтаж, обслуговування та супровід.

2. 30 % від вартості обладнання ФОП отримує за його установку. У ФОП працювало у 2022 р. 15 найманих працівників. Проекти виконуються в партнерстві з іншими підприємцями, які забезпечують ліцензії. ФОП має дозвіл на висотні роботи. Із 24 лютого 2022 р. (початок повномасштабної агресії проти України) основними викликами для підприємця стали: падіння попиту і неплатоспроможність клієнтів, руйнування ланцюгів постачання та дефіцит фінансування. Також зростання вартості сировини, матеріалів і енергоресурсів, недоступність коштів, відсутність достатньої чисельності кваліфікованих працівників.

3. У 2022 р. ФОП виплатив 55,4 тис. грн єдиного податку та 118,4 тис. грн ЄСВ. Має дозвіл на висотні роботи. Основі клієнти, яким ФОП надавав послуги: приватні особи, державні установи за підрядом, Торгівельний центр «Нікольський» м. Харків та ТОВ «МКонсалтинг». Інвестиційні витрати ФОП у 2018-2022 рр. складала 22,2 тис. грн. За рік на заробітну плату було витрачено 3700,7 тис. грн.

4. Чистий прибуток підприємця у 2022 р. зменшився до 299 тис. грн, або на 141,8 тис. грн. Хоча виручка ФОП у 2022 р. і зросла до 1108 тис. грн у 2022 р., але рівень рентабельності надання послуг знизився до 37,0 %. Що пояснюється зменшенням кількості наданих послуг у зв'язку із військовим вторгненням.

РОЗДІЛ 3

ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У СФЕРІ ЕЛЕКТРОМОНТАЖНИХ РОБІТ

3.1. Зміна організаційно-правової форми господарювання як чинник підвищення ефективності підприємницької діяльності

Пропонуємо ФОП перетворити у ТОВ із метою розширення й диверсифікації бізнесу і виходу на зовнішні ринки. В якості організаційної форми електромонтажному ФОП пропонуємо реорганізуватися у ТОВ (юридична особа). Маючи статус юридичної можна особи отримати значно більше замовлень від великих компаній, що є платниками ПДВ.

Можливість зареєструвати товариство із обмеженою відповідальністю (ТОВ) дистанційно в Україні з'явилася лише влітку 2022 р. Для того щоб подати заявку щодо відкриття компанії, засновникам на порталі «Дія» потрібно авторизуватися у особистому кабінеті з допомогою електронно-цифрового підпису чи за допомогою «Дія.Підпис» й перейти до розділу «Реєстрація ТОВ на підставі модельного статуту».

На першому етапі доцільно обрати назву ТОВ (додаток В, рис. В.1). Головною умовою є те, щоб ім'я не співпадало із назвами компаній, які вже існують та не дублювало історичні державні назви, найменування держорганів. ТОВ матиме назву ТОВ «ПРОТСМАРТ».

Також потрібно ввести адресу місцезнаходження ТОВ та розмір статутного капіталу (додаток В, рис. В.2). Можна обрати, у який термін учасники ТОВ зроблять власні внески до статутного капіталу компанії (через місяць, три місяці, півроку або рік) (додаток В, рис. В.3), визначити періодичність та порядок виплати дивідендів, як часто будуть проводитися загальні збори власників. Інакше кажучи, модельний статут – це своєрідний

конструктор. «Дія» містить систему підказок, які допоможуть підкоригувати статут під себе. Або можна вибрати стандартний варіант статуту з урядової постанови.

Наступним етапом буде введення інформації щодо засновників. Потрібно надати не тільки паспортні дані власників компанії, але і унікальний номер запису у демографічному реєстрі (УНЗР). Даний код присвоюється за наявності біометричних закордонних паспортів чи ID-картки. Окремо потрібно буде вказати, чи засновник є кінцевим бенефіціаром компанії.

Далі буде сформовано модельний статут. Стандартний шаблон модельного статуту затверджений постановою Кабміну № 367 від 27 березня 2019 р. Але форма даного документу не жорстко зафіксована.

На фінальному етапі доцільно додати копію протоколу збору учасників щодо створення ТОВ, обрати систему оподаткування – сплата податку на прибуток чи єдиний податок – й надіслати заявку на розгляд реєстраторам, підписавши її з допомогою електронного ключа чи «Дія.Підпис».

В цілому, реєстрація компанії й внесення даних щодо неї до ЄДР вимагає близько доби. Повідомлення про те, що усе пройшло успішно, з'явиться в власному кабінеті «Дії». Коли ТОВ «ПРОТСМАРТ» офіційно буде створено, доцільно буде звернутися до банку щодо відкриття поточного рахунку. Окрім того, при найманні співробітників потрібно буде мати справу із Пенсійним фондом та органами статистики.

Важливим елементом є ліквідація ФОП. Приватний підприємець подасть заявку щодо припинення бізнесу через «Дію» – спочатку авторизується на порталі держпослуг, а потім перейде до розділу «Закриття ФОП» (додаток В, рис. В.4).

Процедура є простою. Спочатку потрібно перевірити усю інформацію щодо підприємця, що зберігається в «Дії». Починаючи із ПІБ підприємця й

його податкового номера (ІПН) та закінчуючи адресою реєстрації. Потрібно переконатися, що немає фактичних та граматичних помилок. Адже, навіть одна неправильно написана у прізвищі літера буде приводами для відмови у закритті ФОП.

Якщо всі дані будуть правильними, потрібно буде тільки дати свою згоду на подання заяви щодо припинення діяльності (дана заява буде створена і заповнена автоматично, усі необхідні дані у ній вже є) й підписати заявку електронним ключем чи за допомогою «Дія.Підпис». Система надішле запит державному реєстратору, й той протягом доби схвалить заявку. Підсумок розгляду заявки перевірити можна буде в своєму особистому кабінеті у «Дії». В графі «Статус підприємства» має бути вказано «Припинено» (додаток В, рис. В.5).

Процес ліквідації ФОП на цьому не закінчиться. Адже підприємець продовжує числитися платником податків у Державній податковій службі й як платник ЄСВ в Пенсійному фонді. Поки зазначені відомства не знімуть його із обліку, підприємець перебуватиме у підвішеному стані. Начебто бізнесу уже і немає, але податківці інакше будуть вважатимуть. Отже, після подання заявки через «Дію», щоб повністю закрити ФОП:

підприємці на спрощеній системі оподаткування мають сплатити єдиний податок (ФОП був на 3 групі оподаткування – того за квартал) й протягом 40 днів із дня закінчення кварталу подати звичайну декларацію платника ЄП, зробивши у ній позначку, що це ліквідаційна звітність;

зобов'язаний заплатити єдиний соціальний внесок (ЄСВ) за місяць і протягом 30 днів подати ліквідаційну звітність про ЄСВ, що має містити усі дані про суми соцвнеску, які були сплачені із початку року.

Подавати звітність можна онлайн. зокрема, через електронний кабінет платника податків або через інтернет-банкінг свого банку. Податківці

проведуть перевірку. Чітких термінів її проведення немає. Зазвичай відбувається вона за кілька місяців. Підприємець вчасно сплачував податки і подавав усі декларації, отже про перевірку навіть не дізнається. Просто згодом статус його як платника податків і платника ЄСВ буде анульований. Дізнатися дану інформацію можна буде у електронному кабінеті платника податків в розділі «Облікові дані платника».

Ще один сервіс, яким скористується ТОВ «ПРОТСМАРТ» – це оформлення через «Дію» виписки з ЄДР. Даний витяг буде підтверджувати, що юридична особа справді існує як бізнес-одиниця. Даний документ вимагають партнери і підрядники, з якими ТОВ укладає договори щодо співпраці. Виписка також знадобиться, якщо підприємець планує брати участь в державних тендерах чи йому необхідно відкривати банківські рахунки.

Отримати виписку із ЄДР не онлайн можна якщо особисто звернутися до будь-якого державного реєстратора. Зокрема, до Центру надання адмінпослуг. Реєстратор прийме заявку і через один-два дні видасть на руки підприємцю документ. Вартість даної виписки у паперовій формі – 120 грн. Оформити витяг з держреєстру можна і через спеціальний сервіс Міністерства юстиції.

Термін реєстрації ТОВ складає 5-7 робочих днів, із яких 1-2 дні передбачають підготовку документів та завірення їх у нотаріуса, а ще 4-5 включають власне саму процедуру реєстрації, із отриманням Виписки із Єдиного державного реєстру. Далі можна оформляти печатку, відкривати рахунок для ТОВ «ПРОТСМАРТ» та приймати на роботу директора.

Перевагах та недоліки ТОВ і ФОП та недоліки наведені в табл. 3.1. Пропонуємо форму оподаткування ТОВ-платник єдиного податку, неплатник ПДВ та сплачує податок у залежності від обсягів діяльності за ставкою 5 % від суми доходів.

Таблиця 3.1

Перевагах та недоліки ТОВ і ФОП

Критерії діяльності	Організаційно-правова форма господарювання	
	ФОП	ТОВ
Різниця	ФОП – це фізична особа-підприємець, особа, яка легально працює як підприємець. Інвестор, окрім статусу «громадянина», набуває додатковий – суб'єкта підприємницької діяльності й сам веде бізнес від власного імені.	Юридична особа (товариство з обмеженою відповідальністю (ТОВ) – це компанія, що заснована одним чи декількома особами, статутний капітал її розділений на частки, розмір яких статутом встановлюється.
Переваги	До ведення бухгалтерського обліку підприємцю не висуваються серйозні законодавчі вимоги, підприємець вести свою бухгалтерію може і самостійно. Можливість ведення бізнесу без обов'язкового відкриття рахунку в банку. ФОП може на власний розсуд розпоряджатися своїми доходами і прибутком. Фізична особа-підприємець має повне право ліквідувати свою діяльність коли завгодно. Ціна на реєстрацію набагато нижча, у порівнянні з ТОВ	ТОВ може вибрати люде ім'я, якого нема у державному реєстрі. Легкий продаж частки або всього бізнесу. Можливість «почати із чистого аркуша». Розширення бізнесу. Вихід на міжнародні ринки. Участь у тендерах
Недоліки	Підприємець не може вибирати для власного бізнесу назву. Обмежують певні види діяльності. ФОП, у ситуації, коли діяльність тимчасово зупинилася, що знаходиться на ЄП, щомісяця має продовжувати оплачувати ЄСВ. Бізнес, що створений «навколо» ФОП не може бути переоформлено на іншого інвестора. Відповідальність власним майном під час банкрутства.	Бухгалтерський облік ТОВ вимагає кваліфікованого бухгалтера або кількох. Податкові органи за ТОВ значно пильніше слідкують і контролюють, ніж ФОП. Якщо бізнес створено у форматі ТОВ, то інвестор не може у будь-який момент вилучити кошти із бізнесу за власним бажанням. Ліквідація складна.

Джерело: побудовано автором за даними [3]

У 2018-2022 рр. ФОП працював без офісу. Але потребу в ньому складно переоцінити. Офіс необхідний не тільки для зустрічі із серйозними замовниками, але і елементарно для складування інструментів й розміщення персоналу підприємства.

Інвестиційні витрати на створення ТОВ наведено в табл. 3.2.

Таблиця 3.2

Інвестиційні витрати на створення ТОВ «ПРОТСМАРТ», 2024 р.

Інвестиційні витрати	Сума, тис. грн
Створення ТОВ	1,8
Закупівля виробничого обладнання	1250,5
Закупівля офісної техніки	50,8
Всього	1303,1

Джерело: авторська пропозиція

Перевагами діяльності ТОВ будуть: повний супровід об'єктів (виявлення потреб клієнта, проектування, консультування, доставка матеріалів та обслуговування); автономність (не потрібно контролювати, привозити матеріали, возити, оперативно вирішуватимуть питання, що виникають); якісне виконання робіт у оговорений термін; грамотний підбір якісних матеріалів; виконання акуратно без зайвих руйнувань враховуючи побажання клієнтів; прибираємо після зробленої роботи; гарантія на виконані роботи 1 рік. Планова ефективність підприємницької діяльності ТОВ наведено у табл. 3.3.

Таблиця 3.3

Фактична і планова ефективність підприємницької діяльності ФОП і ТОВ «ПРОТСМАРТ»¹, 2022 р., 2024 р.

Показники	ФОП, 2022 р.	ТОВ, 2024 р.	2024 р. до 2022 р., %
Кількість працівників, осіб	15,0	40,0	в 2,7 р. б.
Виручка, тис. грн	1108,0	3630,5	в 3,3 р. б.
Виробничі витрати, тис. грн	809,1	2220,5	в 2,7 р. б.
в т. ч. оренда приміщення	0,0	120,0	х
витрати на заробітну плату з нарахуванням ЄСВ	740,8	1975,3	266,7
транспортні витрати	66,8	120,0	179,6
витрати на приваблення клієнтів	1,5	5,2	в 3,5 р. б.
Сума єдиного податку для 3 групи за ставкою 5 %, грн	55,4	199,9	в 3,4 р. б.
Прибуток, тис. грн	299,0	1210,0	в 4,0 р. б.
Продуктивність праці (за виручкою), тис. грн	73,9	90,8	122,9
Рівень рентабельності надання послуг, %	37,0	54,5	х

Примітка: підприємцю доцільно закрити ФОП і створити ТОВ з метою розширення діяльності

Джерело: авторська пропозиція

Отже, в цілому за рахунок розширення діяльності та створення ТОВ підприємець отримає рівень рентабельності надання послуг в розмірі 54,5 %, що на 17,5 % більше ніж у 2022 р.

3.2. Підвищення ефективності діяльності ТОВ на основі надання послуг у популярних ринкових нішах

Пропонуємо ТОВ надавати послуги у популярних нішах як засіб розвитку й підвищення ефективності діяльності ТОВ. Для підвищення ефективності діяльності доцільно застосовувати інноваційні розробки. Інноваційні напрями якими буде займатися ТОВ «ПРОТСМАРТ» наведено в табл. 3.4.

Таблиця 3.4

Інноваційні напрями розвитку ТОВ «ПРОТСМАРТ», 2024-2028 рр.

Назва електромонтажних робіт	Рік запровадження
Системи відеоспостереження. Системи контролю доступу та обліку робочого часу. Охоронні та пожежні сигналізації. Організація мереж (інтернет, WiFi, локальні мережі). Обслуговування систем. Продаж обладнання та комплектуючих.	2024
Електромонтажні роботи в приватному «розумному будинку»	2024
Обслуговування електромобілів. Створення домашньої точки заряджання автомобілів	2024
Розміщення в м. Полтава HD-камер та налаштування штучного інтелекту спостереження інтелектуальної системи спостереження за системою smart city	2025
Створення сайту ТОВ «ПРОТСМАРТ»	2025
Встановлення сонячних батарей у приватних будинках та на офісах. Облаштування вітряків для генерації електроенергії в Полтавській області	2026
Створення архітектурного або інтер'єрного підсвічування	2027
Створення застосунку ТОВ «ПРОТСМАРТ»	2028

Джерело: авторська пропозиція

З 2024 р. передбачається попит на енергоефективні технології і сучасні системи будівництва дозволять створити максимальний тепловий комфорт всередині будинку при мінімальних витратах на електроенергію і опалення. В кожній країні розроблено власні вимоги щодо стандарту енергоефективного будинку, але усі вони єдині у одному – витрати тепла мають бути зведені до мінімуму. Згідно європейських стандартів, енергоефективними вважаються будівлі, що споживають не більше 20 % енергії, що використовується звичайними будівлями. Енергоефективний будинок, електромонтажем якого буде займатися ТОВ не вимагатиме витрат на освітлення і опалення, що

можливо при використанні альтернативних джерел енергії (вітер, сонце). Щоб будинок став енергоефективним, усі завдання, пов'язані із енергозбереженням, вирішуватися будуть на стадії архітектурного проектування. Будинок на будівельній ділянці повинен бути розташований так, щоб засклені частини виходили на південь, схід або захід. Це забезпечить максимальну освітленість протягом усього року й, отже, найбільш ефективне використання сонячної енергії.

Не менш важливими є форма та розмір майбутнього будинку при електромонтажних роботах. Енергоефективна будівля має бути максимально компактною. Із південного боку будуть розташовані усі житлові приміщення (житлові кімнати, кухня, спальні), а із північного – ванна кімната, туалет та підсобні приміщення. Облаштування зимового саду, засклена веранда збільшуватиме теплоізоляцію та знижуватиме потребу будівлі у енергії.

В такому будинку буде використано енергозберігаючі лампи, датчики руху й інші сучасні винаходи, що будуть спрямовані на збереження електро- й теплоенергії. У комплексі, дана система отримала назву «розумний» будинок, це дозволяє економніше витратити електроенергію у приміщенні.

Система автоматичного віддаленого контролю і управління домашніми мережами й побутовим обладнанням розумного будинку буде доручена управлінню мікрокліматом в приміщеннях. Він на автоматі чи за командою власника, залежно від його наявності у будинку, включає опалення чи кондиціювання. Він може відкривати і закривати двері й ворота, перекривати водопостачання чи навпаки, поливати газон у залежності від вологості навколишнього повітря. Вмикати або вимикати побутові прилади. Й про кожну свою дію повідомляти власнику з допомогою мобільного додатку.

За допомогою рідного додатку на пристрої Apple можна буде просто й безпечно керувати розумними пристроями з допомогою системи Apple HomeKit по усьому світу. Зокрема, подивитися хто прийшов у гості через iPad чи включити нагрів сауни у будинку через iPhone, будучи у офісі. Система розумного будинку HomeKit пов'язуватиме усі аксесуари від різних брендів

між собою у одному додатку для дому і виконуватиме будь-які сценарії індивідуально для клієнта. Послуги, які монтуватиме ТОВ наведено в табл. 3.5.

Таблиця 3.5

**Смарт-послуги розумного будинку, які надаватиме
ТОВ «ПРОТСМАРТ», 2024 р.**

Вид послуги	Особливості послуг
Вентиляція та кондиціонування	Вологість та рівень кисню у приміщенні буде перебувати під постійним контролем. Контролюватиметься температура повітря
Опалення	Налаштовується режим опалення, відповідно, коли немає необхідності прогрівати будинок (коли він порожній), температуру радіаторів знижують, а перед поверненням господарів радіатори починають знову посилений обігрів приміщення
Освітлення	Можна буде керувати даною функцією у всьому будинку й окремо по приміщеннях. Головне – обрати відповідний сценарій. Зокрема, запустити опцію «Всі пішли», й у будинку автоматично згасатиме світло. Можна буде налаштувати сценарії «Гості», «Їдемо додому», «Прихід дитини», «Відпустка» тощо
Відкриття та закриття й блокування входних дверей та воріт	Опція, завдяки якій клієнти зможуть, наприклад, впустити у будинок гостей, якщо самі у цей час перебувають на роботі чи в автомобільній пробці. Якщо є сумніви чи закриті входні двері то заспокоїтися допоможуть пару кліків у смартфоні
Сигналізація та управління охоронними системами	В систему може бути інтегрована пожежна і охоронна сигналізація
Відео-спостереження	Може бути загальним для будинку і для території, перебувати під дистанційним та локальним управлінням. У від'їзді за кордоном можна буде бачити усе, що відбувається в приміщенні
Домофон	Побачити, хто стоїть у ваших дверей можна прямо із смартфона
Управління шторами, жалюзі й ролетами	Можна налаштувати автоматичне керування, наприклад, в певний час вранці вони відкриються, а ввечері – закриються
Управління побутовою технікою і електронікою	Віддалено клієнти зможуть запускати чи відключати побутові прилади чітко у потрібний час
Контроль розеток і вимикачів	Не потрібно буде турбуватися про те, чи вимкнута праску чи інший прилад, адже через інтелектуального помічника можна буде знеструмити розетку
Полив	Автоматичний полив в певний час під час відсутності дощу
Контроль аварійних ситуацій	Ця опція дасть можливість не боятися витoku газу, води, проблем із електромережею тощо

Джерело: побудовано автором за даними [44]

Уся система розумного будинку буде як розвинена комп'ютерна мережа,

а замість користувачів підключені побутові прилади й інженерні системи. А головним «керуючим» буде невеликий комп'ютерний сервер. Власники будинку будуть купувати, а ТОВ монтувати. Встановлюватися будуть: освітлення, вимикачі, замки, камери, термостати, розетки, датчики, метеостанції, охоронні системи, віконні системи, мережеві мости, колонки. Отже, ТОВ розвиватиме технологічну сингулярність.

Так як система «розумний будинок» в тренді, то його вартість становитиме в середньому \$ 7801,0 для двокімнатної квартири. Зокрема, монтаж найбільш популярної побутової системи, що зібрана на основі Smart-Bus HDL, яка відрізняється оптимальним співвідношення ціни й якості. ТОВ «ПРОТСМАРТ» здійснюватиме монтаж системи на базі обладнання смарт-системи для комерційних об'єктів (Creston). Таблиця розрахунків щодо встановлення системи «розумний будинок» для двокімнатної квартири наведена в табл. 3.6.

Таблиця 3.6

Вартість обладнання та установки ТОВ «ПРОТСМАРТ» системи «розумний будинок» для двокімнатної квартири площею 73 м², 2024 р.

Вид робіт/обладнання	Кількість, шт.	Ціна за одиницю, \$	Загальна вартість, \$
Центральний процесор	1	2120,0	2120,0
Блок керування освітленням	2	374,0	748,0
Модуль керування розетками	1	503,0	503,0
Пристрій контролю теплою підлогою	1	209,0	209,0
Модуль контролю опалення	1	270,0	270,0
Сервоприводи для опалення	3	50,0	150,0
Блок керування кондиціонером	3	90,0	270,0
Пристрій регулювання штор, жалюзі, вікон	3	135,0	405,0
Контролер безпеки	1	192,0	192,0
Головний шлюз	1	160,0	160,0
Модуль синхронізації вимикачів	4	67,0	268,0
Настінні сенсорні панелі керування	4	414,0	1656,0
Датчик затоплення	2	60,0	120,0
Багатофункціональний сенсор (8 в 1)	4	112,0	448,0
ІЧ модуль керування технікою	2	90,0	180,0
Блок живлення	1	102,0	102,0
Установка обладнання	x	x	4000,0
Разом	x	x	11801,0

Джерело: розрахунки автора

Отже, ціна готової системи розумний дім буде складатися із певних показників: кількість й ціна пристроїв, набір функцій.

Одна із головних переваг системи розумного будинку HomeKit – це захист від злому. Кожен пристрій, який підтримує стандарти HomeKit, буде захищений по фреймворку безпеки Security 2 (S2). Його сильними сторонами будуть: шифрування AES 128 із вдосконаленим процесом обміну ключами; симетричне шифрування ключа Діффі-Хеллмана (ECDH), перевірка достовірностей даних для запобігання злому. Додатковим аргументом можемо назвати саму компанію Apple, що розробила HomeKit. Вони знають дійсно, як зробити пристрої й ПО недоступним для зломів.

У кожного клієнта при потребі варіації щодо комплектації пристроїв для розумного будинку можуть значно відрізнятись у залежності від вимог. Що стосується послуг, то у ціну входить: виїзди на місце фахівців для складання технічного плану, установлення і підключення обладнання, створення єдиної системи із різних компонентів, навчання експлуатації і річна віддалена підтримка, розроблення особистих сценаріїв та автоматизацій системи розумного будинку.

Окрім глобального «розумного дому» ТОВ буде активно надавати послуги і в інших нішах. Зокрема, архітектурне або інтер'єре підсвічування. Із розвитком LED-технологій й зростанням доступності обладнання, в будь-якого споживача з'явилися можливість втілити любую свою світлотехнічну ідею – від організації зоряного неба на стелі, підсвічування сходів до ландшафтного освітлення – від окремих дерев до садів в цілому або красивої новорічної і повсякденної ілюмінації фасадів.

Або монтаж домашніх систем комфорту – система теплої підлоги, вентиляція і надійне підключення гідромасажної ванни і до електричної мережі вимагає послуг електромонтажної організації.

ТОВ буде спрямовано і на глобальні тренди. Зокрема, дедалі більшої популярності набувають автомобілі-електромобілі, які використовують електрику для пересування, у них замість звичайного двигуна внутрішнього

згоряння встановлено електродвигуни. Створення домашньої точки заряджання автомобілів також потребує послуг висококваліфікованого електрика.

Для підвищення ефективності діяльності персонал буде постійно навчатися, вдосконалюватися, вивчати нові технології, освоювати нове обладнання щоб стати експертом у своїй професії. Відповідно кількість клієнтів зросте, а отже, й дохід буде максимальним.

Крім того, політикою ТОВ буде індивідуальний підхід. Буде розроблено готовий комплекс послуг, що ми надаємо. Але ТОВ будуть розглянути різні варіанти конфігурації з метою узгодження результату клієнта й узгодження ціни обладнання будинку прийнятною для нього. ТОВ буде спрямоване на довгострокове співробітництво із замовниками.

Особлива роль у справі відводиться рекламі і розкрутці бізнесу. Конкуренція, особливо в великих та середніх містах досить серйозна і без належної реклами клієнт ніколи швидко не знайде якісну електромонтажну фірму. Тут можуть виявитися ефективними безліч відомих способів, зокрема роздача рекламних буклетів по поштових скриньках, розклеювання оголошень, зовнішня реклама і реклама у інтернеті. Тому пропонуємо створити сайт електромонтажної компанії. Веб-сайт буде спрямований на надання інформації про компанію і її послуги, й функціонувати як інтернет-магазин, де клієнти зможуть придбати обладнання, пов'язане із електромонтажним бізнесом й охоронними системами. Вартість створення сайту наведено в табл. 3.7.

Таблиця 3.7

**Вартість створення та обслуговування сайту ТОВ «ПРОТСМАРТ»,
2025 р.**

Види послуг	Вартість, грн
1	2
Створення структури та прототипу сайту	1000,0
Розробка дизайн-макету з адаптивною кросбраузерною версткою	2500,0

Продовж. табл. 3.7

1	2
Реєстрація доменного імені та придбання хостинг послуг	500,0
Налаштування серверної частини	3000,0
Верстка та програмування	5500,0
Розробка та інтеграція модуля інтернет магазину, «кошик» (за замовленням)	15000,0
Інтеграція кількох мов, мультимовність (за замовленням)	3000,0
Наповнення сайту контентом	1000,0
Технічна оптимізація сторінок під базовий SEO-просування	1500,0
Адміністрування серверної та зовнішньої частини сайту у працездатному стані (технічна підтримка), 500 грн в місяць (за замовленням)	6000,0
Всього	39000,0

Джерело: побудовано автором за даними ФОП, що буде розробляти сайт

Отже, у 2025 р. витрати на розробку сайту електромонтажного бізнесу складуть від 39,0 тис. грн. Візуалізація сайту наведена в **додатку Г**.

Використання сайту дасть можливість збільшити кіль кість клієнтів та підвищити ефективність діяльності.

Створення безпечного і безтурботного середовища має вагоме значення для розвитку і процвітання міста Полтава. Із зростанням щільності населення міста (за рахунок внутрішньо переміщених осіб) є потреба у більш передових й економічно зважених технологій щодо захисту людей і майна. До 2022 р. міське управління повністю покладалося на робочу силу для забезпечення безпеки, зокрема, поліцію та приватних охоронців. Система спостереження значно спрощує та прискорює первинне реагування й розслідування злочинів. Це лише перший крок до більш ефективного й розумного міського управління. Загальна еволюція безпечного міста включає три етапи (табл. 3.8) і ТОВ «ПРОТСМАРТ» буде виграє тендер та буде виконавцем робіт у міському моніторингу безпеки.

Інформація, отримана у рамках цього процесу, може у кінцевому підсумку стати джерелом нових застосунків, яка дозволяють місту Полтава постійно вдосконалюватися.

Таблиця 3.8

Тендер на виконання робіт smart city Полтава в якому прийматиме участь ТОВ «ПРОТСМАРТ», 2025 р.

Фаза	Назва	Особливості реалізації
1	Базовий міський моніторинг	Побудова системи відеоспостереження, яка охоплює критичні райони міста Полтава. Інтеграція відеоданих у районах для візуалізації стану безпеки на рівні міста.
2	Інтелектуальна відеосистема	Розгортання функцій та застосунків штучного інтелекту понад іншими ресурсами, забезпечення громадської безпеки у рамках розумного перетворення міської системи відеоспостереження у системі даних IoT. Потенційні переваги для клієнтів: підвищення ефективності патрулів, діяльності правоохоронних органів та планування ресурсів
3	Об'єднання та обмін даними	Об'єднання даних інтернету речей, які генеруються у інтелектуальній відеосистемі, із даними із інформаційних мереж відповідно щодо практичних потреб бізнесу та надання додаткових послуг й застосунків. Клієнти швидко отримуватимуть точну інформацію про ситуацію в місті Полтава

Джерело: побудовано автором за даними [45]

Передбачається, що ТОВ «ПРОТСМАРТ» буде займатися електромонтажем робіт smart city Полтава. Розробка системи протягом зазначених трьох етапів ґрунтується на хмарній архітектурі AI, у якій будуть виділені прикордонні вузли, прикордонні домени та хмарний центр для адаптації щодо різних сценаріїв рішення Safe City, які відповідають вимогам на кожному рівні та від різних організацій. Хмарний центр – це комплексні застосунки, які об'єднують бізнес-дані та застосування багатовимірного аналізу великих даних. Прикордонна область включає інтелектуальні програми й збір, зберігання і обробку даних. Прикордонний вузол – це застосунки з однією сценою, які збирають дані із багатовимірних датчиків та виконують інтерфейсну обробку.

У 2029 р. за 30 км від м. Полтава буде створено індустріальний парк. Індустріальний (промисловий) парк – це визначена ініціаторами створення індустріального парку згідно містобудівної документації, облаштованої відповідною інфраструктурою територія, в межах якої учасники

індустріального парку зможуть здійснювати господарську діяльність в сфері переробної промисловості, переробки промислових і побутових відходів (окрім захоронення відходів) та науково-технічну діяльність, діяльність в сфері інформації та телекомунікації на умовах, визначених законодавством і договором про здійснення господарської діяльності в межах індустріального парку. Індустріальний парк «Полтава» буде об'єктом, що в межах своїх можливостей і можливостей своїх учасників пропагуватиме доцільність вкладання інвестицій у м. Полтава й регіон і власним прикладом переконуватиме інвесторів в доцільності його господарського освоєння. У перспективі усі підприємства парку й сам парк стануть центрами, які просуватимуть регіон і сприятимуть залученню капіталу. ТОВ «ПРОТСМАРТ» виграв тендер на електромонтажні роботи в індустріальному парку. Потреба у електропостачанні по середніх показниках між найбільш і найменш енергомістких виробництв з запропонованого цією концепцією переліку й відповідно площ таких виробництв загальне споживання електроенергії становитиме 5,15 мВт (3,1 – ділянка 1 і 2,05 – ділянка 2).

Беззбитковість надання послуг по встановленню відеокамер ТОВ «ПРОТСМАРТ» наведено на рис. 3.1.

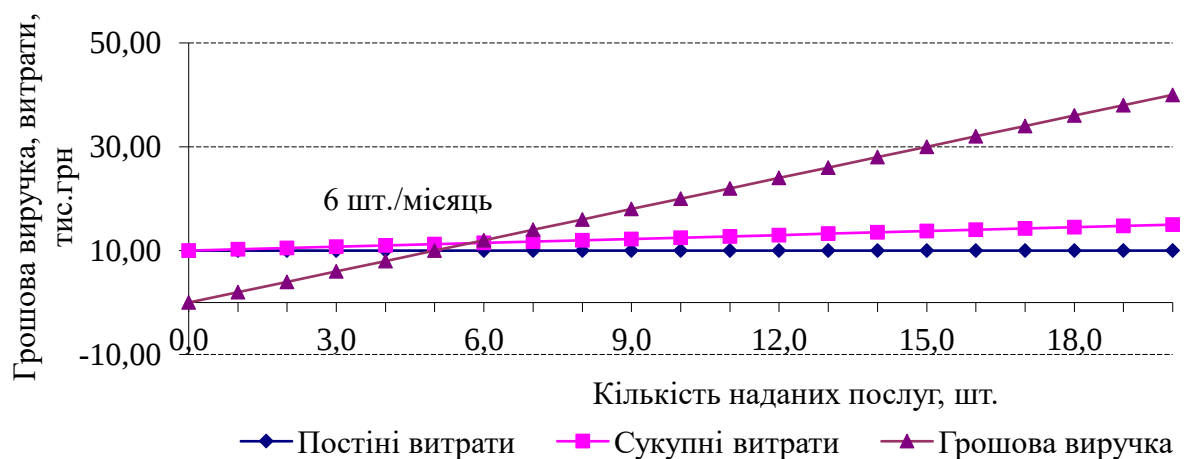

Рис. 3.1. Беззбитковість надання послуг по встановленню відеокамер ТОВ «ПРОТСМАРТ», 2024 р.

Джерело: розрахунки автора

Отже, за рік ТОВ «ПРОТСМАРТ» має встановити мінімум 6 відеокамер.

Ключові показники ефективності (КРІ) ТОВ «ПРОТСМАРТ» наведено в табл. 3.9.

Таблиця 3.9

Ключові показники ефективності (КРІ) ФОП та ТОВ, 2022 р., 2024 р.

Види робіт	Роки		2024 р. до 2022 р., %
	2022	2024	
Виручка (Revenue), тис. грн	1108,0	3630,5	в 3,3 р. б.
Валовий прибуток (Gross Profit), тис. грн	1038,2	1410,0	135,8
Чистий прибуток (Net Profit), тис. грн	299,0	1210,0	в 4,4 р. б.
Витрати на приваблення клієнтів (Customer Acquisition Cost), тис. грн	1,5	5,2	в 3,5 р. б.
Відсоток повторних звернень (Customer Retention Rate), %	86,0	95,0	х
Рівень рентабельності надання послуг, %	37,0	54,5	х

Джерело: розрахунки автора

Отже, в цілому в 2024 р. чистий прибуток ТОВ «ПРОТСМАРТ» зросте до 1210,0 тис. грн, що на 911,0 тис. грн більше ніж у 2022 р. Відсоток повторних звернень клієнтів збільшитися до 95,0 %. Рівень рентабельності надання послуг у 2024 р. складе 54,5 %.

Висновки до розділу 3

Основними шляхами підвищення ефективності підприємницької діяльності у сфері електромонтажних робіт будуть:

1. Із метою розширення та диверсифікації бізнесу та підвищення його ефективності у якості організаційної форми електромонтажному ФОП пропонуємо закрити ФОП й створити із партнерами ТОВ (юридична особа). Пропонуємо форму оподаткування ТОВ-платник єдиного податку, неплатник ПДВ та сплачує податок у залежності від обсягів діяльності за ставкою 5 % від суми доходів. Термін реєстрації ТОВ складає 5-7 робочих днів, із яких 1-2 дні передбачають підготовку документів та завірення їх у нотаріуса, закриття ФОП. Розрахунок стартових витрат показав, що капітал, який потрібний на започаткування ТОВ «ПРОТСМАРТ» 1303,1 тис. грн. У цю вартість входить закупка виробничого обладнання, закупівля офісної техніки. У формуванні поточних витрат на функціонування ТОВ будуть включені: матеріальні витрати, штат співробітників і їх оклад із ЄСВ, витрати на оренду приміщення, амортизаційні відрахування, комунальні і транспортні витрати в 2220,5 тис. грн. Розвиток діяльності дасть можливість підвищити прибутковість діяльності до 1210,0 тис. грн.

2. ТОВ буде надавати електромонтажні послуги за допомогою встановлення додатку розумний дім на пристрої Apple. Клієнти зможуть просто й безпечно керувати розумними пристроями за допомогою системи Apple HomeKit по усьому світу. Витрати на облаштування двокімнатної квартири становитимуть \$ 11801,0. ТОВ «ПРОТСМАРТ» встановлюватиме: освітлення, вимикачі, замки, камери, термостати, розетки, датчики, метеостанції, охоронні системи, віконні системи, мережеві мости, колонки. Прибуток підприємця складе 210 тис. грн за виконану роботу.

3. Витрати на створення сайту складуть 39 тис. грн, це дасть можливість збільшити кількість клієнтів та надавати послуги в нових нішах. Отже, в цілому ефективність діяльності підвищиться і рівень рентабельності надання послуг в 2024 р. становитиме 54,5 %.

ВИСНОВКИ

Обґрунтування досягнутого рівня ефективності ведення бізнесу у сфері електромонтажних робіт дало можливість сформулювати наступні висновки:

1. Економічна ефективність електромонтажної фірми – це результат фінансово-економічної діяльності суб'єкта господарювання, що покриває усі витрати на її здійснення та містить чистий прибуток, який залишається для розвитку бізнесу. Успішне управління бізнесом вимагає систематичного вимірювання його ефективності. Один із найефективніших інструментів є використання ключових показників ефективності (KPI): виручка (Revenue), валовий прибуток (Gross Profit); чистий прибуток (Net Profit); витрати на приваблення клієнтів (Customer Acquisition Cost); відсоток повторних покупок (Customer Retention Rate). Після пандемії коронавірусу у 2020 р. ефективність діяльності українських бізнесів почала стрімко зростати. Однак під час повномасштабного вторгнення підприємці стикнулися з новими викликами – війна не дозволяє не тільки розвиватися, а й масштабувати бізнес. Електромонтажні роботи – це комплекс спеціальних будівельних робіт, які виконуються при спорудженні та реконструкції будівель і споруд різного призначення та пов'язані з монтажем електричних мереж та електрообладнання.

2. Електромонтажні роботи є важливим етапом в будівництві або реконструкції будівель, адже якість електромонтажу впливає на безпеку працівників та ефективність роботи виробничого обладнання. Послуги, що надаються ФОП: встановлення системи відеоспостереження; системи контролю доступу та обліку робочого часу; охоронних та пожежних сигналізацій; організація мереж (інтернет, WiFi, локальні мережі); обслуговування систем; продаж обладнання та комплектуючих. Послуги надаються для фізичних і юридичних осіб. Здійснюється проектування, монтаж, обслуговування та супровід. ФОП займається електромонтажем будинків, квартир, офісів, торговельних центрів тощо.

3. У 2018-2022 рр. ФОП працював без офісу, в ньому не було необхідності, склад не потрібен так як склади є у постачальника і все обладнання замовляється за фактом потреби. 30 % від вартості обладнання ФОП отримує за його установку. У ФОП працювало у 2022 р. 15 найманих працівників. Проекти виконуються в партнерстві з іншими підприємцями, які забезпечують ліцензії. ФОП має дозвіл на висотні роботи.

4. Із 24 лютого 2022 р. (початок повномасштабної агресії проти України) основними викликами для підприємця стали: падіння попиту і неплатоспроможність клієнтів, руйнування ланцюгів постачання та дефіцит фінансування. Також зростання вартості сировини, матеріалів і енергоресурсів, недоступність коштів, відсутність достатньої кількості кваліфікованих працівників.

5. Інвестиційні витрати ФОП у 2018-2022 рр. складали 22,2 тис. грн. За рік на заробітну плату було витрачено 3700,7 тис. грн. У 2022 р. ФОП виплатив 55,4 тис. грн єдиного податку та 118,4 тис. грн ЄСВ. Має дозвіл на висотні роботи. Основі клієнти, яким ФОП надавав послуги: приватні особи, державні установи за підрядом, Торгівельний центр «Нікольський» м. Харків та ТОВ «МКонсалтинг».

6. Хоча виручка ФОП у 2022 р. і зросла до 1108 тис. грн у 2022 р., але рівень рентабельності надання послуг знизився до 37,0 %. Чистий прибуток підприємця у 2022 р. зменшився до 299 тис. грн, або на 141,8 тис. грн. Що пояснюється зменшенням кількості наданих послуг у зв'язку із військовим вторгненням.

Основними шляхами підвищення ефективності підприємницької діяльності у сфері електромонтажних робіт будуть:

1. Для розширення й диверсифікації бізнесу і підвищення його ефективності електромонтажному ФОП у якості організаційної форми пропонуємо створити з партнерами ТОВ (юридична особа) з назвою ТОВ «ПРОТСМАРТ», а ФОП – закрити. Маючи статус юридичної особи він зможе отримати більше замовлень від великих компаній, які є платниками ПДВ.

Засновники на порталі «Дія» авторизуються у особистому кабінеті з допомогою електронно-цифрового підпису чи за допомогою «Дія.Підпис» та пройдуть реєстрацію у розділі «Реєстрація ТОВ на підставі модельного статуту». ТОВ буде працювати як платник ПДВ на спрощеній системі оподаткування. Інвестиції для започаткування ТОВ «ПРОТСМАРТ» становитимуть 1303,1 тис. грн, у вартість входить закупка виробничого обладнання, закупівля офісної техніки. Розвиток діяльності дасть можливість підвищити прибутковість діяльності до 1210 тис. грн.

2. ТОВ «ПРОТСМАРТ» на пристрої Apple буде надавати електромонтажні послуги за допомогою встановлення додатку розумний дім. Клієнти по усьому світу зможуть легко та безпечно керувати розумними пристроями з допомогою системи Apple HomeKit. Витрати на обладнання та установку для двокімнатної квартири становитимуть \$ 11801,0. Рентабельність наданих послуг – 68,5 %.

3. Також підприємець крім послуг, які надавав у 2022 р. у 2024 р. буде займатися обслуговуванням електромобілів та облаштуванням домашньої точки заряджання автомобілів. Витрати на створення сайту у 2025 р. становитимуть 39,0 тис. грн, що дасть можливість збільшити кількість клієнтів і надавати послуги у нових нішах.

4. У 2025 р. ТОВ «ПРОТСМАРТ» виграє тендер на розміщення в м. Полтава HD-камер та налаштування штучного інтелекту спостереження інтелектуальної системи за системою smart city (система спостереження спрощуватиме та прискорюватиме первинне реагування й розслідування злочинів). У 2026 р. займатиметься також встановленням сонячних батарей на приватних будинках та офісах й облаштуванням вітряків для генерації електроенергії в Полтавській області. У 2027 р. – створення архітектурного або інтер'єрного підсвічування. У 2028 р. – будуть витрати на розробку застосунку ТОВ «ПРОТСМАРТ». У 2029 р. за 30 км від м. Полтава буде створено індустріальний парк, а ТОВ «ПРОТСМАРТ» виграє тендер на електромонтажні роботи для його облаштування.

5. Беззбитковість встановлення відеокамер складає мінімум 6 штук за місяць (за умови виконання інших робіт). У ТОВ «ПРОТСМАРТ» виручка від надання електромонтажних послуг у 2024 р. становитиме складати 3630,5 грн. Чистий дохід від реалізації електромонтажних послуг за рік функціонування складе 188348,0 грн. Валовий прибуток – 1410,0 грн. Отже, в цілому ефективність діяльності підвищиться і прогнозований рівень рентабельності надання послуг в 2024 р. становитиме 54,5 %. Для підвищення ефективності діяльності персонал буде постійно навчатися, вдосконалюватися, вивчати нові технології, освоювати нове обладнання щоб стати експертом у своїй професії. Відповідно кількість клієнтів зросте, а отже, й дохід буде максимальним. ТОВ «ПРОТСМАРТ» розвиватиме технологічну сингулярність.